

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**DEPARTMENT OF ARCHIVAL, LIBRARY AND INFORMATION STUDIES
SCHOOL OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES**

Πτυχιακή Εργασία

Digital Humanities και Φιλοσοφία

Ελένη Κιουμουρτζίδου (ΑΜ 59917011)

Επιβλέπων:

Μάρκος Δενδρινός

Αθήνα, 2021

Επιτροπή Εξέτασης

1. Ονοματεπώνυμο

Μάρκος Δενδρινός

2. Ονοματεπώνυμο

Αντωνίου Αγγελική

3. Ονοματεπώνυμο

Ελένη Αλεξανδρή-Βρανά

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Ελένη Κιουμουρτζίδου, με αριθμό μητρώου 59917011 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

Ελένη Κιουμουρτζίδου

22/09/2022

Ευχαριστίες – Αφιερώσεις

Πολλά ευχαριστώ στους γονείς μου που με στήριξαν στις σπουδές μου, καθώς και στον καθηγητή μου Κ. Δενδρινό για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του.

Ημερομηνία

09/01/2022

Συγγραφέας

Κιουμουρτζίδου Ελένη

Περίληψη στα ελληνικά

Τα Digital Humanities αποτελούν ένα πεδίο μελέτης ανάμεσα στην σύγχρονη τεχνολογία και τις παραδοσιακές ανθρωπιστικές γνώσεις.

Πιο συγκεκριμένα, η φιλοσοφία αποτελεί τον κλάδο της ανθρωπιστικής επιστήμης, ο οποίος μελετά βασικά ερωτήματα της ζωής, όπως είναι η ύπαρξη, η γνώση και οι ηθικές αξίες. Η φιλοσοφία έχει υπάρξει ένας από τους πιο ανεπτυγμένους τομείς στα digital humanities, με τους αρμόδιους μελετητές να έχουν δημιουργήσει πολλά έργα στο διαδίκτυο. Μερικές σημαντικές βάσεις δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί στα πλαίσια αυτής της μελέτης, είναι το Philpapers, το Stanford Encyclopedia of Philosophy, το Philosopher's Index όπως και η οντολογία InPhO που δημιουργήθηκε από το πανεπιστήμιο της Indiana.

Αναλυτικά, η εργασία περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο όπου αναλύονται τα digital humanities, η φιλοσοφία και η εξέλιξη της ανά τους αιώνες και παρουσιάζονται συνοπτικά κάποια έργα που έχουν δημιουργηθεί σε αυτό το πλαίσιο.

Στο επόμενο κεφάλαιο, δίνονται λεπτομερές πληροφορίες για το Philpapers και τις διαφορετικές δυνατότητες που δίνει στους χρήστες, όπως το ευρετήριο, το αρχείο του και το η διαδικτυακή κοινότητα.

Έπειτα, αναλύεται η ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια του Στάνφορντ, σε δύο υποκεφάλαια, ένα με γενικές πληροφορίες και ένα για τρόπο αναζήτησης στοιχείων στη συγκεκριμένη βάση.

Εν συνεχεία, το Philosopher's Index, το οποίο κατέχει μία από τις πιο αναλυτικές βιβλιογραφίες στο τομέα της φιλοσοφίας, με περιλήψεις των συγγραφέων για τους χρήστες.

Το InPhO, κατασκευάστηκε ως ένα διαδικτυακό μοντέλο για να απλοποιήσει τον κλάδο της φιλοσοφίας, παρέχοντας στους χρήστες την δυνατότητα να ερευνήσουν φιλοσοφικές ιδέες, έργα και συγγραφείς.

Τέλος, όλες οι βάσεις δεδομένων και η οντολογία παρατίθενται και συγκρίνονται μεταξύ τους.

Η παρούσα εργασία έχει σαν στόχο της να παρουσιάσει την εξέλιξη και τη σημασία του κλάδου της φιλοσοφίας όσον αφορά τον τομέα των Digital Humanities, όπως και να ερευνήσει τα έργα που έχουν επινοηθεί σε αυτό το πλαίσιο.

Λέξεις Κλειδιά: Digital Humanities, Φιλοσοφία, Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Βάσεις Δεδομένων

Περίληψη στα αγγλικά

Digital Humanities is a field of study between modern technology and traditional humanities.

More specifically, philosophy is the branch of human science that studies basic questions of life, such as existence, knowledge and moral values. Philosophy has been one of the most developed fields in the digital humanities, with relevant scholars having created many projects online. Some important databases that have been created in the context of this study are Philpapers, the Stanford Encyclopedia of Philosophy, the Philosopher's Index as well as the InPhO ontology created by Indiana University.

In detail, the work includes a chapter where the digital humanities, philosophy and its evolution over the centuries are analyzed and some works that have been created in this context are briefly presented.

In the next chapter, detailed information is given about Philpapers and the different features it gives to users, such as its index, its archive, and its online community.

Then, the Stanford electronic encyclopedia is analyzed, in two sub-chapters, one with general information and one on how to search for information in the specific database.

Next, the Philosopher's Index, which has one of the most comprehensive bibliographies in the field of philosophy, with summaries of authors for users.

InPhO was built as an online model to simplify the discipline of philosophy by providing users with the ability to research philosophical ideas, works, and authors.

Finally, all the databases and the ontology are listed and compared to each other.

This paper aims to present the evolution and importance of the field of philosophy regarding the field of Digital Humanities, as well as research the projects that have been invented in this context.

Keywords: Digital Humanities, Philosophy, Humanities, Databases

Πίνακας περιεχομένων

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	2
ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ – ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	7
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1 ΠΛΑΙΣΙΟ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	10
1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	10
1.3 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	11
1.4 ΟΡΙΣΜΟΙ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. DIGITAL HUMANITIES ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	12
2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ DIGITAL HUMANITIES	12
2.2 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	14
2.3 Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΣΤΑ DIGITAL HUMANITIES	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. PHILPAPERS	20
3.1 ΓΕΝΙΚΑ	20
3.2 PHILPAPERS – ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	21
3.3 PHILARCHIVE	23
3.4 PHILPEOPLE.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. STANFORD ENCYCLOPEDIA OF PHILOSOPHY	26
4.1 ΓΕΝΙΚΑ	26
4.2 ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. PHILOSOPHER’S INDEX	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. INPHO: INTERNET PHILOSOPHY ONTOLOGY PROJECT	31
6.1 ΓΕΝΙΚΑ	31
6.2 ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ.....	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.	ΣΥΓΚΡΙΣΗ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	39

Πίνακας εικόνων

Εικόνα 1. Η ιστορία της φιλοσοφίας 18

Εικόνα 2. Six Degrees of Francis Bacon 19

Εικόνα 3. Αρχική σελίδα του Philpapers 21

Εικόνα 4. Όλες οι κατηγορίες του Philpapers 22

Εικόνα 5. Επιστημολογία 23

Εικόνα 6. PhilArchive 24

Εικόνα 7. Philpeople 25

Εικόνα 8. Existentialism στο Stanford Encyclopedia of Philosophy 27

Εικόνα 9. Πρόσβαση στο Philosopher's Index 29

Εισαγωγή

1.1 Πλαίσιο, σκοπός και στόχοι της πτυχιακής εργασίας

Σκόχος της παρούσας εργασίας είναι να εξεταστεί η σχέση ανάμεσα στον κλάδο των Digital Humanities και τη φιλοσοφία και να διερευνηθεί το πως εξειδικεύονται τα Digital Humanities σε αυτήν. Επίσης, θα αναφερθούν τα ψηφιακά εργαλεία που έχουν δημιουργηθεί ως αποτέλεσμα της σύνδεσης της τεχνολογίας με την φιλοσοφία. Ο λόγος που επιλέχθηκε το παρόν θέμα είναι η ανάδειξη της εξέλιξης και προσαρμογής της φιλοσοφίας στην ψηφιακή εποχή.

Οι δύο κλάδοι συνδέονται άμεσα και έχουν υπάρξει σημαντικές καινοτομίες, όπως η δημιουργία του Philpapers, του Philosopher's Index, και της Εγκυκλοπαίδειας Φιλοσοφίας του Στάνφορντ, όπως και η οντολογία InPhO. Στην εργασία θα αναλύσουμε όλα τα προαναφερθέντα εργαλεία.

Η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί είναι η βιβλιογραφική ανασκόπηση. Στόχος αυτής της μελέτης είναι να αποτελέσει ένα θεμέλιο για όσους ενδιαφέρονται και θέλουν να ερευνήσουν την πρόοδο της φιλοσοφίας στα Digital Humanities.

1.2 Μεθοδολογία

Όσον αφορά τη μεθοδολογία της πτυχιακής εργασίας, γίνεται μια ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, με στόχο την αποσαφήνιση της σχέσης των Digital Humanities με την φιλοσοφία και την κοινή ανάπτυξη τους.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση θα μας βοηθήσει μέσα από την ανάγνωση των σχετικών πληροφοριών, να κατανοήσουμε το τι είναι ήδη γνωστό μέχρι τώρα, πόσο εκτενώς έχει μελετηθεί αυτό το θέμα και με ποιους τρόπους. Επιπροσθέτως, αυτή η μέθοδος θα μας οδηγήσει στα σημεία που χρειάζονται περισσότερη διερεύνηση γιατί δεν έχουν μελετηθεί αρκετά (Library T. G., 2021).

Μερικές βασικές βιβλιογραφικές πηγές αποτελούν η ιστοσελίδα της Εγκυκλοπαίδειας του πανεπιστημίου του Στάνφορντ (Philosophy, 2021), η βάση δεδομένων Philosopher's Index (Index P. , 2021) , το Philpapers (PhilPapers, 2021) και το InPhO (InPho, 2022).

1.3 Περιορισμοί

Οι περιορισμοί που υπάρχουν σε αυτή την έρευνα σχετίζονται άμεσα με την μεθοδολογία. Καθώς γίνεται μια βιβλιογραφική ανασκόπηση, δημιουργούνται περιορισμοί σχετικά με την λεπτομερειακή ανάλυση των δεδομένων, όπως και με την περιορισμένη πρόσβαση σε σχετικά άρθρα.

1.4 Ορισμοί

Digital Humanities: Αποτελεί τον τομέα που αφιερώνεται στη μελέτη και διερεύνηση των θεμάτων που προκύπτουν από τη συνένωση των ανθρωπιστικών επιστημών με τις ψηφιακές τεχνολογίες.

Ανθρωπιστικές επιστήμες: Μέσα από την παρατήρηση του παρελθόντος και τη σκέψη για το μέλλον, αποτελεί τον κλάδο που μελετά τις αρχές της ανθρώπινης μνήμης, με παραδείγματα όπως η λογοτεχνία, φιλοσοφία, τέχνη, θρησκεία, ηθική και ιστορία.

Εργαλεία των Digital Humanities: Ο όρος αναφέρεται στο σύνολο των ψηφιακών μέσων και εφαρμογών που αξιοποιούν οι ερευνητές για την ανάλυση και διαχείριση δεδομένων που προκύπτουν από τις ανθρωπιστικές επιστήμες και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, τη ψηφιακή ανάλυση κειμένου (text analysis), οπτικοποίηση δεδομένων (data visualization), εξόρυξη κειμένου (data mining) και ψηφιακή δημοσίευση (digital publishing).

Κεφάλαιο 2. Digital Humanities και Φιλοσοφία

2.1 Η έννοια των Digital Humanities

Έχουν υπάρξει πολλές προσπάθειες για να οριστεί επακριβώς κλάδος των Digital Humanities από την αρχή της χρήσης του όρου (Society, 2014). Αρχικά, δεν συνίσταται ποτέ από ένα μεμονωμένο έργο σε ένα σύνολο βιβλίων ή ψηφιακών εξοπλισμών αλλά αποτελεί, κατά κύριο λόγο, μια κοινή άποψη των επιστημόνων για το σύνολο των μεθόδων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί μία τεχνολογική πρόοδος. Ωστόσο, πέρα από το κομμάτι της τεχνολογίας, περιλαμβάνει και μία σημαντική κοινωνική διάσταση. Τα Digital Humanities προκαλούν την ενεργή συμμετοχή ανθρώπων, οι οποίοι μέσα από διαμοιρασμό πληροφοριών και ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων, συνεργασία και ανταγωνισμό, δημιουργούν έναν τρόπο ζωής που στηρίζεται στην ισότητα και την αμοιβαία βοήθεια (Kirschenbaum, 2010). Στην ουσία, εκφράζεται από τη χρήση των υπολογιστικών εφαρμογών στις κοινωνικές επιστήμες και κατ' επέκταση, στους θεωρητικούς στοχασμούς επάνω σε αυτές τις πρακτικές (Unsworth, Booth, Alvarado, & Mapp, n.d.).

Είναι σημαντικό να εξηγήσουμε τη σημασία του τομέα των Digital Humanities στην σημερινή εποχή. Αρχικά, αποτελεί έναν ουσιαστικό συνδετικό κρίκο ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της ανθρωπότητας (Keating, 2012). Σύμφωνα με τον ιστορικό Bell (2014), μέσα από τα διάφορα υπολογιστικά προγράμματα μας επιτρέπεται να απεικονίσουμε με γραφικό τρόπο το πως διαδραματίστηκαν σημαντικά ιστορικά γεγονότα και να κατανοήσουμε καλύτερα γιατί αυτά συνέβησαν, μία τεχνική που μπορούμε να αξιοποιήσουμε και στην εκπαίδευση για την καλύτερη εμπέδωση των δεδομένων από τους μαθητές. Επίσης, οι ερευνητές αποκτούν δεξιότητες που αφορούν την καλύτερη διαχείριση της πληροφορίας και την δημοσίευση της στο διαδίκτυο, αφού οι περισσότεροι άνθρωποι πλέον προτιμούν μία γρήγορη αναζήτηση στο Google, από την χρονοβόρα διερεύνηση μίας εγκυκλοπαίδειας (Bell, 2014). Εν συνεχεία, πέρα από την προσφορά τους στην παιδεία, τα έργα που γίνονται στο πλαίσιο των ψηφιακών κοινωνικών επιστημών βοηθούν στην ενημέρωση των πολιτών σε ένα ευρύ φάσμα και στην κατ' εξακολούθηση ενεργή συμμετοχή τους στον κόσμο των ψηφιακών γραμμάτων (Duke, n.d.). Προσθέτως, ακριβώς λόγω της ευρείας διάδοσης της φήμης των Digital Humanities, διάφοροι οργανισμοί που ενασχολούνται με ζητήματα

μορφωτικής ή καλλιτεχνικής αξίας, εξετάζουν συνεχώς τους τρόπους με τους οποίους τα ψηφιακά εργαλεία επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται την πολιτιστική κληρονομιά (Ledesma, 2016).

Σύμφωνα με το πανεπιστήμιο του Σικάγο (2021), η έρευνα σε αυτό τον κλάδο, υποστηρίζεται άμεσα από μεθόδους και εργαλεία της πληροφορικής, μέσα από τα οποία επιτυγχάνεται η υπέρβαση εμποδίων όπως είναι ο χρόνος, η απόσταση ή ακόμα ο τεράστιος όγκος των δεδομένων. Για παράδειγμα, μέσα από έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή μπορούμε να εντοπίσουμε γλωσσικά μοτίβα σε χιλιάδες σελίδες γραπτού λόγου. Ταυτόχρονα, μέσα από τα ψηφιακά αποθετήρια, οι επιστήμονες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υλικό που δεν θα είχαν ποτέ την ευκαιρία να δουν από κοντά. Ακόμα, τους δίνεται η δυνατότητα αναπαράστασης φυσικών χώρων που έχουν πλέον χαθεί με πρακτικές ανάλυσης ή απόδοσης εικόνων. Έτσι λοιπόν, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, αυτές οι μεθοδολογίες, που ονομαστικά συμπεριλαμβάνουν την επεξεργασία δεδομένων, την εξόρυξη δεδομένων, την οπτικοποίηση υλικού, τη χαρτογράφηση και την δημιουργία ψηφιακών συλλογών και πολλές άλλες, παρέχουν ένα ισχυρό κίνητρο για μελέτη και εξέλιξη και παράλληλα ευνοούν την διάδοση των αποτελεσμάτων και των ανακαλύψεων στο ευρύτερο κοινό (Chicago, 2021).

Ιστορικά, οι ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες, ξεκίνησαν όταν ένας Ιταλός Ιησούιτης με το όνομα πάτερ Ρομπέρτα Μπόσα, είχε την ιδέα για την δημιουργία ενός ευρετηρίου των έργων του Θωμά Ακινάτη. Ο μοναχός θεώρησε ότι με τη χρήση ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, η διαδικασία θα γινόταν πιο γρήγορη και εύκολη, αφού το έργο περιλάμβανε πάνω από 10.000 λέξεις. Τρία χρόνια αργότερα ταξίδεψε στις Η.Π.Α και ζήτησε μια συνεδρία με τον τότε πρόεδρο της εταιρίας τεχνολογίας υπολογιστών IBM, Thomas J. Watson, ώστε να υλοποιηθεί η ιδέα του. Πριν φτάσει ωστόσο στην εταιρία, ο Μπόσα πληροφορήθηκε ότι οι σύμβουλοι του Watson τον είχαν ήδη προειδοποιήσει ότι το έργο θα ήταν ακατόρθωτο. Έτσι, ο Μπόσα πήρε μαζί του μια αφίσα με το σλόγκαν της IBM, που έγραφε: “Το δύσκολο κάνουμε αμέσως· το αδύνατο διαρκεί λίγο περισσότερο”. Όταν υπενθύμισε αυτό το σύνθημα στα στελέχη της επιχείρησης, ο Watson υποσχέθηκε να συνεργαστεί μαζί του (Mone, 2016). Το έργο υλοποιήθηκε το 1980, μετά από τρεις δεκαετίες, με 56 έντυπους τόμους (Norman, 2021). Σημαντικές ανακαλύψεις στο τομέα ωστόσο, έγιναν και ενδιάμεσα στις δεκαετίες του 1960 και του 1970 και συγκεκριμένα, εξαιρετικά σημαντική θεωρείται η αρχή της έκδοσης του περιοδικού *Computers and the Humanities*, το 1966, το πρώτο

με θεματολογία για ανθρωπιστικές ψηφιακές επιστήμες (Svensson, 2009). Επίσης, το 1973, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση Ανθρωπιστικών Επιστημών (EADH) με το τότε όνομα Ένωση για την Φιλολογική και Γλωσσική Επιστήμη των Υπολογιστών (ALLC), με στόχο να υποστηρίξει την εφαρμογή της πληροφορικής στη μελέτη της γλώσσας και της λογοτεχνίας (EADH, n.d.). Το 1978, ιδρύθηκε η Ένωση για τους Υπολογιστές και τις Ανθρωπιστικές επιστήμες, ώστε να προωθήσει την συζήτηση και ερευνα γύρω από αυτό το αντικείμενο (ACH, 2015). Τέλος, η ανάπτυξη του πρωτοκόλλου κωδικοποίησης κειμένου (Text Encoding Initiative) το 1988, αποτελεί ένα ορόσημο για τον κλάδο των Digital Humanities, σαν μία διεθνής συνεργατική προσπάθεια για την συγκρότηση ενός γενικού συνόλου κανόνων για την προετοιμασία και ανταλλαγή ηλεκτρονικών κειμένων (Ide, 1994).

2.2 Η έννοια της Φιλοσοφίας

Ο ακριβής προσδιορισμός της Φιλοσοφίας έχει υπάρξει αρκετά δύσκολος μέσα στους αιώνες. Η λέξη προέρχεται από το αρχαίο ελληνικό ρήμα «φιλεῖν» (που σημαίνει αγαπώ) και τη σοφία, δίνοντας τη σημασία της αγάπης για τη σοφία (Roark, 1982).

Η φιλοσοφία έχει μία τεράστια ιστορία με διαφορετικές σχολές ανά τους αιώνες. Ξεκινώντας από τους προσωκρατικούς στοχαστές στην αρχαία Ελλάδα, οι οποίοι εντάσσονται κατά τον 6^ο με 5^ο π.Χ. αιώνα, εισηγήθηκε ένας νέος τρόπος σκέψης σχετικά με τον κόσμο και τον άνθρωπο. Συγκεκριμένα, πίστευαν στην ύπαρξη ενός σύμπαντος με διατεταγμένη διευθέτηση όπου όλα μπορούσαν να εξηγηθούν μέσω της ορθολογικής έρευνας. Απέρριπταν οποιαδήποτε ιδέα του υπερφυσικού και αντίθετα έδιναν βάση στη παρατήρηση των φυσικών φαινομένων χωρίς να προσφεύγουν σε θεολογικές εξηγήσεις. Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι δημιούργησαν πολλές από τις σημερινές βασικές έννοιές που χαρακτηρίζουν τον δυτικό πολιτισμό, όπως για παράδειγμα ο νατουραλισμός και ο ορθολογισμός, και έθεσαν τα θεμέλια για την τωρινή επιστημονική μεθοδολογία (Curd, 2007). Οι φιλόσοφοι που ανήκουν στη προσωκρατική εποχή είναι, με χρονολογική σειρά, ο Θαλής (585 π.Χ.), ο Αναξίμανδρος (550 π.Χ.), ο Αναξίμενης (545 π.Χ.), ο Πυθαγόρας (530 π.Χ.), ο Ξενοφάνης (530 π.Χ.) ο Ηράκλειτος (500 π.Χ.), ο Παρμενίδης (500 π.Χ.), ο Ζήνων (450 π.Χ.), ο Αναξαγόρας (450 π.Χ.), ο Εμπεδοκλής (445 π.Χ.), ο Μέλισσος (440 π.Χ.),

ο Πρωταγόρας (440 π.Χ.), ο Λεύκιππος (435 π.Χ.), ο Γοργίας (430 π.Χ.), ο Αντιφών (430 π.Χ.), ο Δημόκριτος (420 π.Χ.) και ο Φιλόλαος (420 π.Χ.) (Osborne & Rowett, 2004).

Αργότερα, στην Κλασική εποχή της αρχαίας ελληνικής Φιλοσοφίας, ο Σωκράτης αποτελεί ένα από τα πιο μυστηριώδη πρόσωπα της περιόδου. Οι πληροφορίες που μαθαίνουμε προέρχονται κυρίως από τους μαθητές του, Πλάτωνα και Ξενοφώντα, όπως και από τον σατιρικό ποιητή Αριστοφάνη (Nails, 2005). Πίστευε ότι μέσα από τη φιλοσοφία θα μπορούσε να επιτευχθεί η πραγματική ευημερία της κοινωνίας και ότι η ανθρώπινη επιλογή υποκινούνταν από την ανάγκη του ανθρώπου για ευτυχία. Ο Σωκράτης έδινε μεγάλη σημασία στην γνώση του εαυτού και επισήμαινε ότι όσο περισσότερα γνωρίζει ένας άνθρωπος, τόσο περισσότερο μεγαλύτερη ικανότητα θα έχει να σκέφτεται και αποφασίζει με βάση τη λογική, άρα και οι επιλογές του θα τον φέρουν κοντά στην ευτυχία. Κατηγορήθηκε ότι εισήγαγε στη κοινωνία «καινά δαιμόνια», που σημαίνει καινούργιες ιδέες, και αφού πέρασε δίκη καταδικάστηκε σε θάνατο, με κώνειο (Timmons, 2014). Ο Σωκράτης είναι επίσης γνωστός για την «Σωκρατική» ή «μαιευτική μέθοδο», κατά την οποία ξεκινούσε ένα διάλογο με τους μαθητές του, με συνεχείς ερωτήσεις από την πλευρά του και χωρίς να δίνει ο ίδιος τις απαντήσεις. Με αυτό τον τρόπο πρότρεπε τους μαθητές του, να αναζητούν τις απαντήσεις οι ίδιοι. Η μέθοδος λέγεται και «μαιευτική», καθώς όπως η μαία, ο δάσκαλος βοηθούσε τους μαθητές, να «γεννήσουν» εκείνοι από μέσα τους την απάντηση (Fabio, 2019). Συνεχίζοντας, ο Πλάτωνας, γεννήθηκε γύρω στο 428-427 π.Χ., σε μία εποχή όπου η Αθηναϊκή δημοκρατία ήταν αρκετά ανεπτυγμένη. Ίδρυσε την Ακαδημία, που θεωρείται ως το πρώτο πανεπιστήμιο του δυτικού κόσμου και η πρώτη φιλοσοφική σχολή. Η πλατωνική φιλοσοφία γίνεται ξεκάθαρη μέσα από τη θεωρία των ιδεών στους σωκρατικούς διαλόγους. Εκεί, υποστηρίζει ότι ο κόσμος που αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας είναι μεταβλητός άρα και αναξιόπιστος. Ωστόσο, θεωρεί ότι πίσω από τον υπαρκτό κόσμο που βλέπουμε, υπάρχει ο κόσμος των ιδεών στον οποίο όλα τα φυσικά αντικείμενα οφείλουν την ύπαρξη τους. Οι ιδέες του Πλάτωνα είναι αναλλοίωτες και συλλαμβάνονται μέσα από την νόηση. Η θεωρία αυτή γίνεται ξεκάθαρη μέσα από την Αλληγορία του Σπηλαίου, στην οποία υπάρχουν άνθρωποι δεμένοι στις θέσεις τους, μέσα σε ένα σπήλαιο που ονομάζονται δεσμώτες. Το φως που μπαίνει από την είσοδο της σπηλιάς δημιουργεί σκιές επάνω στα αντικείμενα και έτσι οι δεσμώτες πιστεύουν ότι αυτά που βλέπουν μέσα στο σπήλαιο

αντανακλούν την πραγματικότητα. Όταν όμως κάποιος δεσμώτης απελευθερωθεί και αντικρίσει τον εξωτερικό κόσμο, θα συνειδητοποιήσει την αλήθεια, και θα έχει να γυρίσει στο σπήλαιο και να βοηθήσει και τους υπόλοιπους να ανακαλύψουν την πραγματικότητα. Γίνεται φανερό ότι ο κόσμος έξω από τη σπηλιά συμβολίζει τον κόσμο των Ιδεών και ότι ο Πλάτωνας πιστεύει ότι μόνο οι άνθρωποι που μπορούν να αναγνωρίσουν τις μορφές είναι οι ιδεατοί, που μπορούν να κυβερνήσουν και να οδηγήσουν τους υπόλοιπους μακριά από το σκοτάδι. (Macintosh, 2012). Εν συνεχεία, ο Αριστοτέλης ήταν μαθητής του Πλάτωνα για περίπου 20 χρόνια, αλλά απέρριψε την θεωρία των Ιδεών του δασκάλου του. Ήταν πιο εμπειρικός από τους προγενέστερους του, και ανέπτυξε την γνωστή αριστοτελική επαγωγή που έχει την μορφή της απλής σύνδεσης προτάσεων, ώστε να οδηγηθούμε σε ένα λογικό αποτέλεσμα. Για παράδειγμα ένας τέτοιος συλλογισμός έχει την εξής μορφή: "Όλοι οι άνθρωποι είναι θνητοί. Ο Σωκράτης είναι άνθρωπος. Άρα ο Σωκράτης είναι θνητός". Στο έργο του Ηθικά Νικομάχεια, αναλύει το πως οι άνθρωποι μπορούν να επιτύχουν την "ευδαιμονία" (ευτυχία) στη ζωή τους. Υποστηρίζει επίσης, ότι μέσα από την πολιτική μπορεί να επιτευχθεί η δημιουργία μίας κοινωνίας γεμάτη ευδαιμονία. (Irwin, 1998).

Μετά τον Αριστοτέλη, η φιλοσοφία αναπτύσσει μία νέα πορεία, με 4 σημαντικές σχολές και συγκεκριμένα, τον Επικουρισμό, τον Στωικισμό, τον Σκεπτικισμό και τον Νεοπλατωνισμό. Ο Επίκουρος, που θεωρείται ο πιο σημαντικός φιλόσοφος αυτής της Ελληνιστικής περιόδου, δίδαξε ότι η ευτυχία επιτυγχάνεται μέσα από τη γαλήνη, την οποία δημιουργεί στον άνθρωπο η σωματική υγεία και η πνευματική ευεξία. Αυτό προσέφερε στα μέλη της κοινότητας μία αποστασιοποίηση από τον ταραγμένο κόσμο μέσα από την απασχόληση σε φιλοσοφικά θέματα (College, 2019).

Αργότερα, στη Ρωμαϊκή εποχή η φιλοσοφία που αναπτύχθηκε στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ελληνική σκέψη, αφού η Ρώμη κατέκτησε την Ελλάδα το 31 π.Χ. μετά τη ναυμαχία του Ακτίου (Frantatuono, 2016). Έτσι, οι δύο μεγάλες φιλοσοφικές σχολές που επικράτησαν ήταν ο Επικουρισμός και ο Στωικισμός (Library L. S., 2021). Ο Επίκτητος, που ήταν ο σημαντικότερος φιλόσοφος της εποχής, κήρυττε ότι πρέπει οι άνθρωποι πρέπει να κάνουν το σωστό και το ηθικό ανεξάρτητα από το τι πιστεύουν οι άλλοι και να μην επηρεάζονται από την κριτική τους. Επίσης, πίστευε στην αυτοκυριαρχία και θεωρούσε ότι το να αντιστέκεται κάποιος στους πειρασμούς είναι πάντοτε καλύτερο από το να υποκύπτεις σε αυτούς (Stoic, 2018).

Μετά την πτώση της δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, επικρατεί ο Μεσαίωνας, ξεκινώντας από τον 5ο αιώνα π.Χ., έως το τέλος του, τον 15ο αιώνα π.Χ. Οι ερωτήσεις που απασχολούσαν τους λόγιους αυτής της χρονικής περιόδου, στρέφονται γύρω από την φύση του Θεού, την σχέση μεταξύ λογικής και πίστης όπως και τον σκοπό της μεταφυσικής και της θεολογίας. Επιπλέον, ο Μεσαίωνας χαρακτηρίζεται από πνευματική και οικονομική παρακμή. Βασικοί αντιπρόσωποι θεωρούνται, ο Θωμάς Ακινάτης, ο Ιωάννης Δουνς Σκώτος και ο Γουλιέλμος του Όκαμ (Philosophy, Medieval Philosophy, 2004).

Με την προοδευτική παρακμή του Μεσαίωνα λόγω κοινωνικών συνθηκών, έρχεται η Αναγέννηση κατά την οποία οι άνθρωποι αφιερώνονται στα γράμματα και τις τέχνες και δίνουν έμφαση στην ανθρώπινη φύση και το συναίσθημα. Ως σημαντικοί εκπρόσωποι της περιόδου θεωρούνται ο Δεσιδέριος Έρασμος, ο Άνσελμος του Καντέρμπερι, ο Νικολό Μακιαβέλλι, ο Τόμας Μόρ και ο Φράνσις Μπέικον (Encyclopedia, 2021).

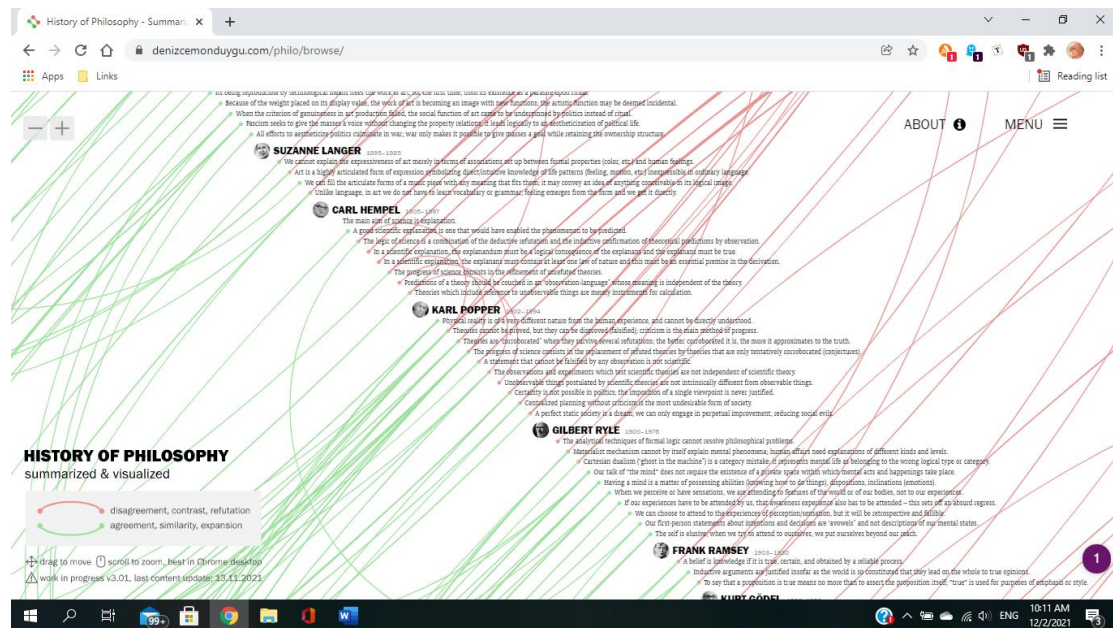
Φτάνοντας στον 18ο αιώνα, αναφερόμαστε στην εποχή του Διαφωτισμού, ή την εποχή του Λόγου όπως είναι αλλιώς γνωστή, κατά την οποία επικράτησε η ιδέα ότι η λογική πρέπει να είναι η μόνη πηγή εξουσίας και νομιμότητας, και οι άνθρωποι αναφέρονταν σε ιδανικά όπως η ελευθερία, η πρόοδος και η αδελφότητα. Κυρίαρχες φιγούρες φιλοσόφων σε αυτή την εποχή αποτελούν ο Τζον Λοκ, ο Βολταίρος, ο Ζαν-Ζακ Ρουσσώ, ο Ρενέ Ντεκάρτ, ο Ιμμάνουελ Καντ και Ντενί Ντιντερό (White, 2018).

2.3 Η θέση της Φιλοσοφίας στα Digital Humanities

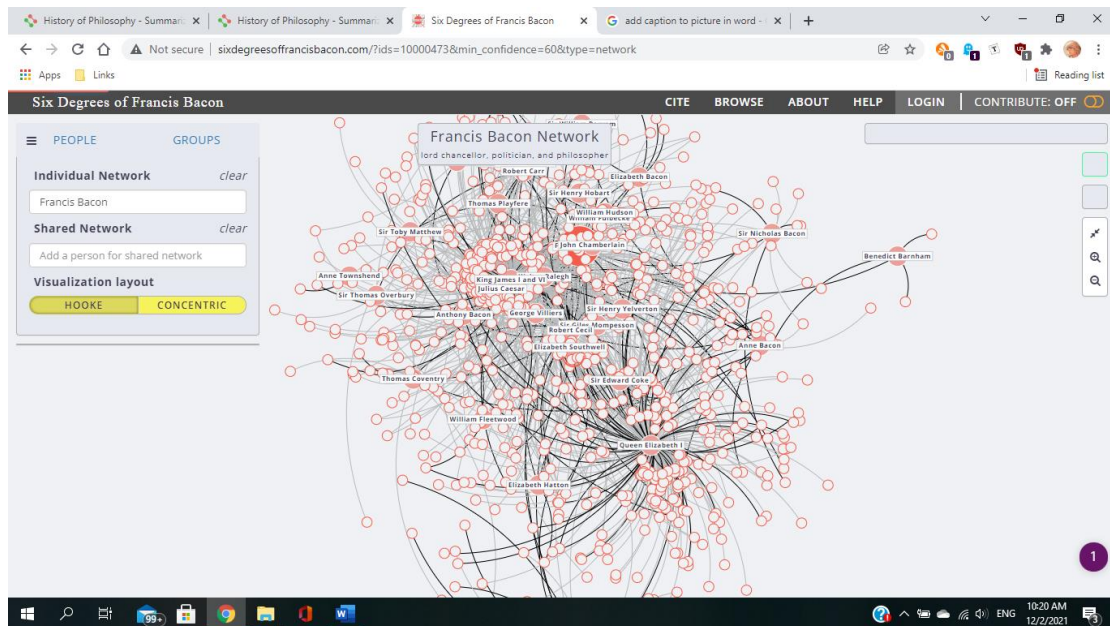
Η φιλοσοφία αποτελεί μια από τις πιο εξελιγμένες κοινωνικές επιστήμες που χρησιμοποιούν τα εργαλεία των Digital Humanities και έχουν μια ισχυρή βάση στην ψηφιακή εποχή, μέσα από αποθετήρια, συλλογές και ψηφιακές εκδόσεις περιοδικών με μερικά παραδείγματα ονομαστικά να αποτελούν το Philpapers, τα περιοδικά Philosophers' Imprint, και Public Philosophy Journal όπως και η Εγκυκλοπαίδεια για την Φιλοσοφία από το πανεπιστήμιο του Στάνφορντ (Spiro, 2013).

Υπάρχουν και άλλα σύγχρονα παραδείγματα των Digital Humanities στη φιλοσοφία, όπως το διάγραμμα που δημιούργησε ο Τούρκος σχεδιαστής Deniz Cem Öndüğü, το οποίο επιτρέπει στους χρήστες να βλέπουν με χρονολογική σειρά τους φιλοσόφους, τις ιδέες που σχετίζονται με τον καθένα, όπως και με ποιους άλλους

υπάρχει αντίθεση σε αυτές τις απόψεις (Önduygu, 2021). Επιπλέον, ένα πρωτοποριακό έργο αποτελεί το “Six Degrees of Francis Bacon”, το οποίο δημιουργήθηκε από τη συνεργασία των πανεπιστημίων του Georgetown και του Carnegie Mellon, και απεικονίζει με γραφικό τρόπο τις σχέσεις ανάμεσα σε πρόσωπα όπως ο Bacon, ο Shakespeare, ο Isaac Newton και πολλοί άλλοι (Warren, Shore, Otis, Weingart, & Ladd, 2021).

Εικόνα 1. Η ιστορία της φιλοσοφίας

Εικόνα 2. Six Degrees of Francis Bacon

Ακόμα, σύμφωνα με την εγκυκλοπαίδεια του πανεπιστήμιου του Στάνφορντ, (2020), υπάρχει μία ακράδαντη σύνδεση ανάμεσα στη φιλοσοφία και στις ψηφιακές κοινωνικές επιστήμες, μέσα από αυτό που ονομάζουμε “computational philosophy”. Πιο συγκεκριμένα με αυτόν τον όρο, εννοούμε την χρήση οποιουδήποτε ψηφιακού ή τεχνολογικού μέσου για την προώθηση της έρευνας στον τομέα της φιλοσοφίας. Είναι ένας εντελώς διαφορετικός όρος από την “φιλοσοφία της επιστήμης” ή “φιλοσοφία των υπολογιστών”, που αποτελεί έναν τομέα μέσα στο φάσμα της φιλοσοφίας. Η έννοια του “computational philosophy”, στηρίζεται στη χρήση των υπολογιστών και των εργαλείων που αυτά μας παρέχουν για να προχωρήσουμε την ανακάλυψη σε κάποιον φιλοσοφικό τομέα (Grim & Singer, 2020).

Κεφάλαιο 3. Philpapers

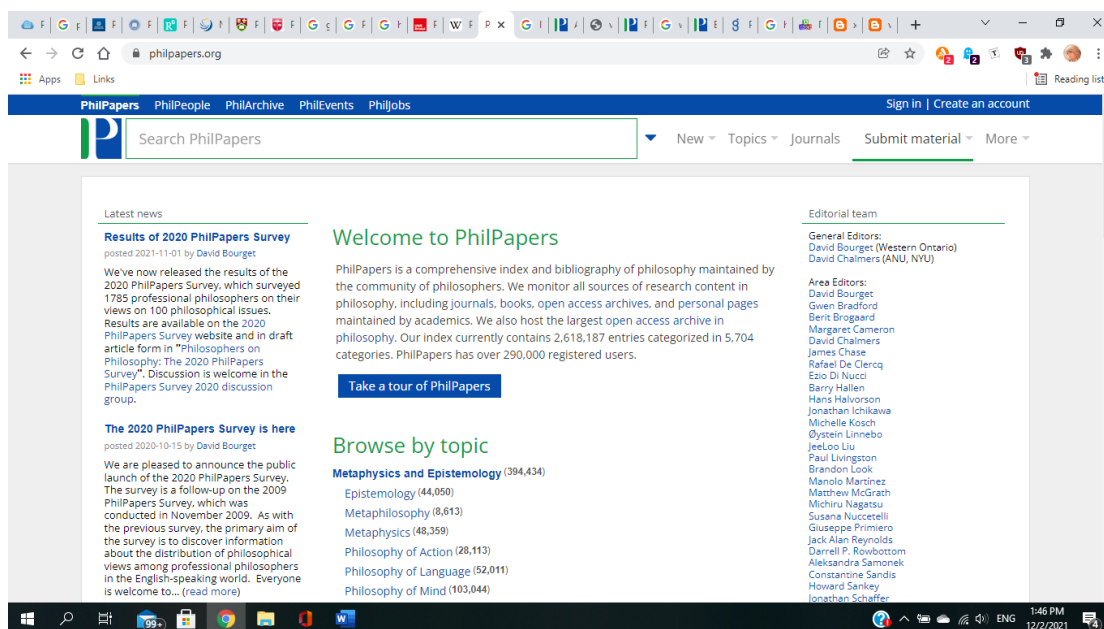
3.1 Γενικά

Όπως αναφέρει η βιβλιοθήκη του Robertson (2021), το Philpapers αποτελεί μια ολοκληρωμένη βάση δεδομένων φιλοσοφικών άρθρων και βιβλίων για την ακαδημαϊκή κοινότητα όπως και για τους φοιτητές στον κλάδο, που υποστηρίζει πολλές διαφορετικές δυνατότητες όπως είναι η ευρετηρίαση προ δημοσιευμένων άρθρων σε πραγματικό χρόνο, λεπτομερή ταξινόμηση ανά θέμα, ειδοποιήσεις στους εγγεγραμμένους χρήστες στο ενημερωτικό δελτίο με μία περίληψη των νέων άρθρων, λίστες ανάγνωσης, σύνθετη αναζήτηση και τέλος, φόρουμ συζήτησης. Αναλυτικότερα, χωρίζεται σε τρία κομμάτια, το ευρετήριο για βιβλιογραφία της φιλοσοφίας Philpapers, μία συλλογή κειμένων ανοιχτής πρόσβασης που εξελίσσεται συνεχώς με το όνομα PhilArchive και τέλος, ένα σύνολο εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης που απαρτίζονται από τα PhilPeople, PhilEvents και PhilJobs. Πολλές από τις εγγραφές που υπάρχουν καταχωρούνται από εθελοντές. Συντηρείται από το κέντρο ψηφιακής φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Οντάριο. Αυτή τη στιγμή, το Philpapers περιέχει 2,618,132 καταχωρήσεις, οι οποίες κατηγοριοποιούνται σε 5,704 κατηγορίες, με τους εγγεγραμμένους χρήστες να ξεπερνούν τους 290,000 (Library R. , 2021).

Η ιστορία και η ανάπτυξη του Philpapers ξεκινάει από τους David Bourget και David Chalmers στο Κέντρο Συνείδησης στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας ανάμεσα στη χρονική περίοδο 2006-2009 και αρχικά είχε το όνομα Mindpapers, από όπου και σταδιακά εξελίχθηκε ώστε να καλύπτει όλο το φάσμα της φιλοσοφίας. Ύστερα, με μεγάλες αναβαθμίσεις η ιστοσελίδα έγινε αυτό που φαίνεται σήμερα ως Philpapers. Το έργο επίσης, έλαβε μεγάλη χρηματοδότηση, όταν ο David Bourget έκανε το μεταδιδακτορικό του στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας του πανεπιστημίου του Λονδίνου. Επιπλέον, από το 2018 και έπειτα, οι κύριοι συντάκτες της ιστοσελίδας είναι οι δύο ιδρυτές της, David Bourget και David Chalmers (Philpapers, About Philpapers, 2021). Αργότερα, το λογισμικό του κυκλοφόρησε ανεξάρτητα σαν πακέτο ανοιχτού κώδικα που ονομάζεται xPapers και διανέμεται μέσω Github. (xPapers, 2021).

Επιπρόσθετα, πέρα από τους εθελοντές συντάκτες, σημαντικά κομμάτια της βάσης δεδομένων προέρχονται από την ιστοσελίδα Online Papers in Philosophy, που αποτελεί ένα έργο του καθηγητή φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου,

Wolfgang Schwarz, ο οποίος βοήθησε τον οργανισμό του Philpapers ώστε να ενσωματώνει αυτόματα νέα δεδομένα από τη δική του ιστοσελίδα, όπως ονόματα συγγραφέων, τίτλους και περιλήψεις άρθρων (Schwarz, 2008).

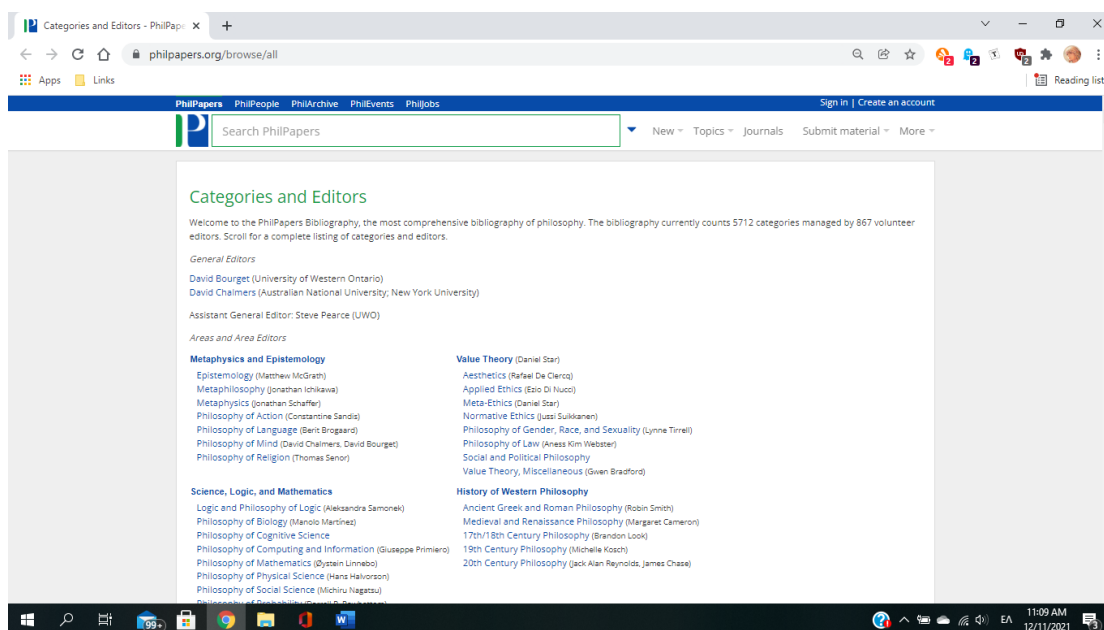

Εικόνα 3. Αρχική σελίδα του Philpapers

3.2 Philpapers – Ευρετήριο

Στη συγκεκριμένη σελίδα μπορούμε να δούμε την αναλυτική βιβλιογραφία της ιστοσελίδας, με τα θέματα χωρισμένα σε μεγάλες κατηγορίες, οι οποίες όπως τις βλέπουμε είναι οι εξής: Metaphysics and Epistemology, Science, Logic, and Mathematics, Philosophical Traditions, Value Theory, History of Western Philosophy και τέλος, Philosophy, Misc και η καθεμία από αυτές χωρίζεται σε μικρότερα υποθέματα (Philpapers, Categories and Editors, 2021). Θα αναλύσουμε σε πρώτο επίπεδο τι σημαίνει καθεμία από αυτές τις ομάδες. Ξεκινώντας, η μεταφυσική στη φιλοσοφία πραγματεύεται έννοιες όπως η ύπαρξη, ο κόσμος, η ύλη και οι ιδιότητες της (Dictionary, n.d.). Συνεχίζοντας στο πεδίο επιστήμη, λογική και μαθηματικά αναφερόμαστε στη θέση της φιλοσοφίας σε αυτούς τους κλάδους, όπως για παράδειγμα, η φιλοσοφία της επιστήμης μελετά τις αρχές και τις επιπτώσεις των φυσικών και κοινωνικών επιστημών στο κόσμο (Berkeley, 2013), η φιλοσοφία της λογικής εμβαθύνει στη φύση και τους τύπους της λογικής (Hintikka, 2019) και τέλος,

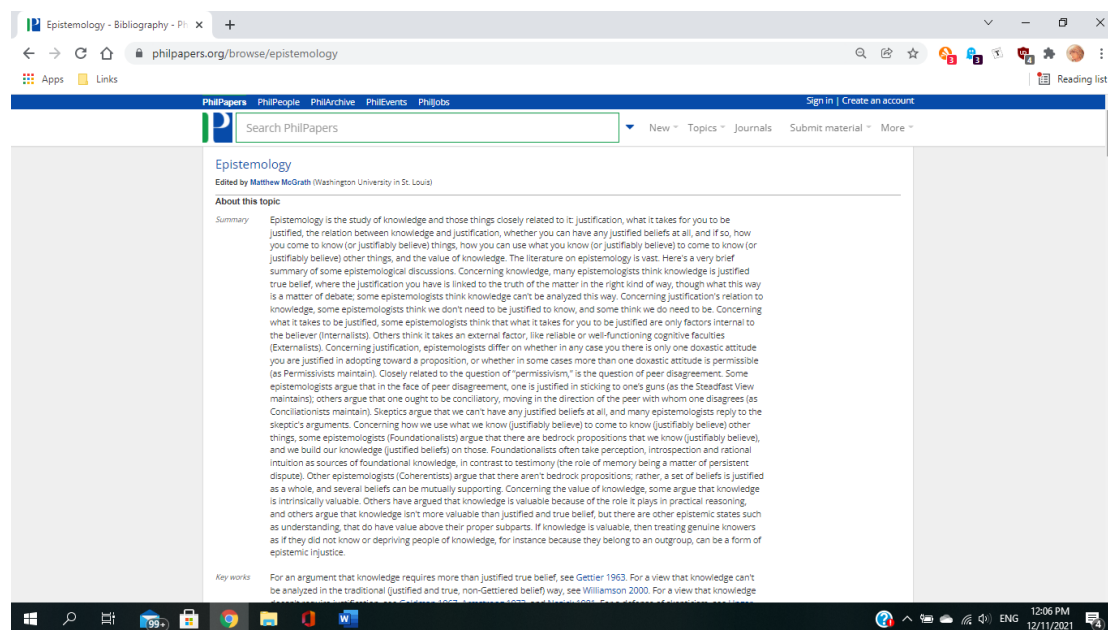
η φιλοσοφία των μαθηματικών εξετάζει τους βασικούς όρους του τομέα και τη φύση τους ως αφηρημένα αντικείμενα (Balaguer, 2017). Σχετικά με το κομμάτι των φιλοσοφικών παραδόσεων, αναφερόμαστε σε ήθη, έθιμα και κείμενα πνευματικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα τα οποία θεωρούνται φιλοσοφικά σε διαφορετικές κουλτούρες του πλανήτη όπως για παράδειγμα στην Αφρικάνικη (Hountondji, 1983). Εν συνεχεία, το value theory ή axiology όπως λέγεται αλλιώς, αναλύει την αξία των πραγμάτων και τι σημαίνει τελικά η καλοσύνη (Smith & Thomas, 1998). Η ιστορία της φιλοσοφίας του Δυτικού πολιτισμού αναλύει τις σχολές και τα πρόσωπα που συνείφεραν στην ανάπτυξη του κατά τους αιώνες (Russell, 1961). Τέλος, η κατηγορία Philosophy, Misc., με τη λέξη “Misc.” να αποτελεί συντομογραφία της αγγλικής λέξης “Miscellaneous”, που σημαίνει “ποικίλος” ή “ανάμικτος”, περιέχει διαφορετικά θέματα σχετικά με την φιλοσοφία τα οποία δεν ταιριάζουν σε κάποια άλλη κατηγορία (Collins, 2018).

Εικόνα 4. Όλες οι κατηγορίες του Philpapers

Όστε να καταλάβουμε καλύτερα τις δυνατότητες του Philpapers, θα διαλέξουμε από την πρώτη ομάδα, την υποκατηγορία “Επιστημολογία” και πατώντας στο σύνδεσμο, θα παρατηρήσουμε ότι υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες για αυτόν τον τομέα, όπως μία περίληψη, με το όνομα του συντάκτη να βρίσκεται πάνω αριστερά, μαζί με το ίδρυμα που αυτός σχετίζεται. Ύστερα, ακολουθούν σημαντικά έργα (key

works) που έχουν γραφτεί, όπως και εισαγωγικά έργα (introductory books) για όσους ενδιαφέρονται να μελετήσουν τον τομέα γενικότερα ή να αναζητήσουν πληροφορίες για κάποια συγκεκριμένη φιλοσοφική ιδεολογία που υπάγεται στον τομέα της “Επιστημολογίας”. Πιο κάτω, ακολουθούν οι βιβλιογραφικές αναφορές στις οποίες βασίστηκαν τα δεδομένα και στις οποίες μπορούν να ανατρέξουν οι χρήστες. Στο τέλος, υπάρχουν οι υποκατηγορίες του όρου “Επιστημολογία” (McGrath, 2021).

Εικόνα 5. Επιστημολογία

3.3 Philarchive

Το Philarchive αποτελεί το μεγαλύτερο αρχείο ηλεκτρονικών εκδόσεων ερευνητικών εγγράφων ανοιχτής πρόσβασης στη φιλοσοφία, το οποίο είναι ενσωματωμένο μέσα στη βάση δεδομένων του Philpapers και επιτρέπει τη δωρεάν πρόσβαση σε χρήστες χωρίς κάποιον λογαριασμό. Παλαιότερα ήταν γνωστό με το όνομα Philpapers Archive (Library W. M., 2021).

Πιο συγκεκριμένα, θα επιλέξουμε μια εγγραφή για να κατανοήσουμε τις πληροφορίες που μας δίνονται από το σύστημα. Ανοίγοντας την εγγραφή με τίτλο, *Situating Melancholy in Kierkegaard's "The Concept of Anxiety"* (Δίνοντας νόημα στη μελαγχολία στο έργο του Κίρκεγκωρ «Η έννοια του άγχους» στα ελληνικά), διαπιστώνουμε ότι μας επιτρέπεται να δούμε τον συγγραφέα, το περιοδικό στο οποίο

εκδόθηκε το άρθρο, την ημερομηνία δημοσίευσης, μια περίληψη στην οποία φαίνεται πως η συγγραφέας περιγράφει τη σχέση μεταξύ του άγχους και της μελαγχολίας με βάση το έργο του Κίρκεγκωρ. Παρακάτω, βλέπουμε λέξεις-κλειδιά που είναι σχετικά με το άρθρο, την κατηγορία στην οποία υπάγεται, το DOI και τον αριθμό που έχει μέσα στο σύστημα, τότε ανέβηκε στην ιστοσελίδα αυτή η εγγραφή και τέλος υπάρχει ένα γράφημα που μας τον αριθμό των downloads σε σχέση με τους μήνες (Venable, 2014).

PhilArchive

Welcome to PhilArchive!

PhilArchive is the largest open access e-print archive in philosophy. Formerly known as the PhilPapers Archive, it is built on and integrated with the PhilPapers database. Access to items on PhilArchive is free without a user account. PhilArchive is a non-profit project supported by the PhilPapers Foundation.

PhilArchive consists entirely of articles submitted by users. You can contribute by submitting your work.

There are currently **65,953 works** in the archive. These works fall under **5,723 topics**.

PhilArchive is developed and operated by the Centre for Digital Philosophy at Western University.

PhilArchive's content over time

Upload Browse RSS feeds Email alerts

Selected recent additions All recent additions

Emergence of the Post-Truth Situation: Its Sources and Contexts. 2022-02-03

Εικόνα 6.PhilArchive

3.4 Philpeople

Το Philpapers επίσης διαθέτει μια κοινότητα, το Philpeople είναι ένας διαδικτυακός κατάλογος φιλοσόφων, ένα κοινωνικό δίκτυο για φιλοσόφους και ένα εργαλείο ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να μένουν πάντοτε ενημερωμένοι. Στο Philpeople αυτή τη στιγμή υπάρχουν 299.120 προφίλ και συνεχίζονται να δημιουργούνται συνεχώς και άλλα. Ειδικότερα, εδώ επιτρέπεται στους χρήστες να δημιουργήσουν ένα προφίλ και να μοιραστούν τις δημοσιεύσεις τους, να διαμοιράζονται και να λαμβάνουν κριτική επάνω σε μη δημοσιευμένα έγγραφα, να λαμβάνουν προσκλήσεις για events που μπορεί να πραγματοποιούνται σε κοντινές τους περιοχές όπως και ειδοποιήσεις κάθε φορά που κάποιος άλλος φιλόσοφος που ακολουθούν δημοσιεύει ένα καινούργιο άρθρο ή blog post. Επιπροσθέτως, μπορούν να χρησιμοποιήσουν το ειδικό λογισμικό του PhilPeople για να ενσωματώσουν τις δημοσιεύσεις τους στον προσωπικό τους ιστότοπό ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν και ξεχωριστά στο Philpeople και Philpapers. Συμπερασματικά, το Philpeople αποτελεί όχι μόνο ένα απλό forum, αλλά ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για όλους εκείνους που θέλουν να γνωρίζουν τις τελευταίες εξελίξεις στην φιλοσοφία (Foundation, 2021).

Εικόνα 7.Philpeople

Κεφάλαιο 4. **Stanford Encyclopedia of Philosophy**

4.1 Γενικά

Σύμφωνα με το άρθρο του Sonnad (2015), η Εγκυκλοπαίδεια της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ (SEP), αποτελεί μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια φιλοσοφίας με πρωτότυπες εργασίες για τον κλάδο των οποίων οι δημοσιεύσεις προκύπτουν από αξιολογήσεις από ομότιμους ειδικούς (peer review), και η πρόσβαση σε αυτές είναι ελεύθερη στους χρήστες του διαδικτύου. Συντηρείται από το Πανεπιστήμιο του Στάνφορντ και κάθε λήμμα γράφεται και διατηρείται από έναν ειδικό στον τομέα, συμπεριλαμβανομένων καθηγητών από πολλά ακαδημαϊκά ιδρύματα παγκοσμίως. Επιπλέον, οι συγγραφείς που συνεισφέρουν στην εγκυκλοπαίδεια δίνουν στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ την άδεια να δημοσιεύσει τα άρθρα, αλλά διατηρούν τα πνευματικά δικαιώματα αυτών των άρθρων (Sonnad, 2015).

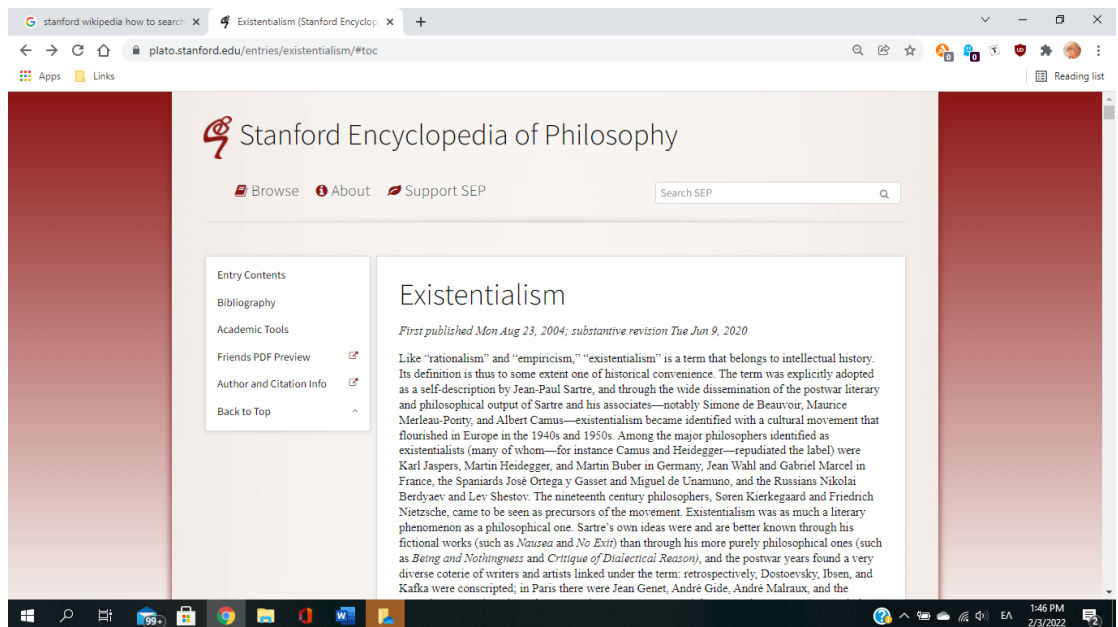
Αναλυτικότερα, η εγκυκλοπαίδεια χρησιμοποιεί την παραδοσιακή ακαδημαϊκή προσέγγιση των περισσότερων εγκυκλοπαιδειών και ακαδημαϊκών περιοδικών για την επίτευξη ποιότητας των άρθρων, μέσω ειδικών συγγραφέων που επιλέγονται από έναν εκδότη ή μια συντακτική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια στον τομέα που καλύπτεται από την εγκυκλοπαίδεια και την αξιολόγηση από ομότιμους επαγγελματίες (Tananbaum, 2006).

Η εγκυκλοπαίδεια δημιουργήθηκε το 1995 από τον Edward N. Zalta, με στόχο να παρέχει μια δυναμική πηγή πληροφόρησης που ενημερώνεται τακτικά (Williford, n.d.).

4.2 Αναζήτηση

Οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν πληροφορίες στην Εγκυκλοπαίδεια της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ, είτε τοποθετώντας το θέμα που τους ενδιαφέρει απευθείας στο πλαίσιο αναζήτησης, είτε χρησιμοποιώντας τον πίνακα περιεχομένων ο οποίος είναι οργανωμένος αλφαβητικά (Philosophy, Table of Contents, 2022). Για παράδειγμα, εάν πληκτρολογήσουμε στην αναζήτηση τη λέξη “Existentialism” (Υπαρξισμός), μας εμφανίζονται διάφορα αποτελέσματα, τα οποία παρατίθενται με σειρά συνάφειας. Έπειτα, διαλέγοντας το πρώτο αποτέλεσμα που εμφανίζεται, “Existentialism”, ανοίγει ένα λήμμα το οποίο περιέχει πληροφορίες σχετικά με το θέμα,

όπως και απόψεις και προσεγγίσεις γνωστών φιλοσόφων που βοήθησαν στην ανάπτυξη των ιδεών που σχετίζονται με τον υπαρξισμό. Επίσης, μπορούμε να δούμε πότε ακριβώς γράφτηκε και από ποιόν, όπως και μια αναλυτική λίστα των βιβλιογραφικών αναφορών που χρησιμοποιήθηκαν. Επιπλέον, στο τέλος της ιστοσελίδας μας δίνεται η δυνατότητα να δούμε μια έτοιμη βιβλιογραφική αναφορά σε αυτή τη σελίδα, να λάβουμε μία προεπισκόπηση για ένα PDF αυτής της εγγραφής όπως φαίνεται στο Friends of the SEP Society, το οποίο δίνει προνόμια στους χρήστες έναντι μίας χρηματικής συνδρομής, όπως και τέλος να αναζητήσουμε αυτό το θέμα σε άλλες βάσεις δεδομένων για να λάβουμε περαιτέρω πληροφορίες (Crowell, 2020).

Εικόνα 8. Existentialism στο Stanford Encyclopedia of Philosophy

Κεφάλαιο 5. Philosopher's Index

Το Philosopher's Index, το οποίο που παράγεται από το Philosopher's Information Center, αποτελεί μια βιβλιογραφική βάση δεδομένων που καλύπτει την επιστημονική έρευνα σε όλους τους κύριους τομείς της φιλοσοφίας και δημιουργήθηκε από ειδικούς στον τομέα για άλλους φιλοσόφους και περιλαμβάνει περιλήψεις σε 15 τομείς της φιλοσοφίας που δημοσιεύονται σε περιοδικά και βιβλία από το 1940, με τις δημοσιεύσεις να προέρχονται από 139 διαφορετικές χώρες, σε 37 γλώσσες (Kluwer, 2022).

Η ιστορία του ξεκινάει όταν το 1966, ο Richard H. Lineback, ο οποίος έχει διδακτορικό στη φιλοσοφία, ίδρυσε το Philosopher's Index και έγινε ο κύριος συντάκτης του. Κατόπιν, το 1967, ίδρυσε το Philosopher's Information Center, το οποίο κατέχει και εκδίδει το Philosopher's Index, με το πρώτο του τεύχος να κυκλοφορεί εκείνη τη χρονιά. Πολύ αργότερα, το 2015, υπήρξε συνεργασία με την EBSCO, εταιρία παροχής υπηρεσιών πληροφόρησης, ώστε να δημιουργηθεί μια αντίστοιχη μορφή με δυνατότητα πρόσβασης πλήρους κειμένου, με το όνομα The Philosopher's Index with Full Text (Medicine, 2022).

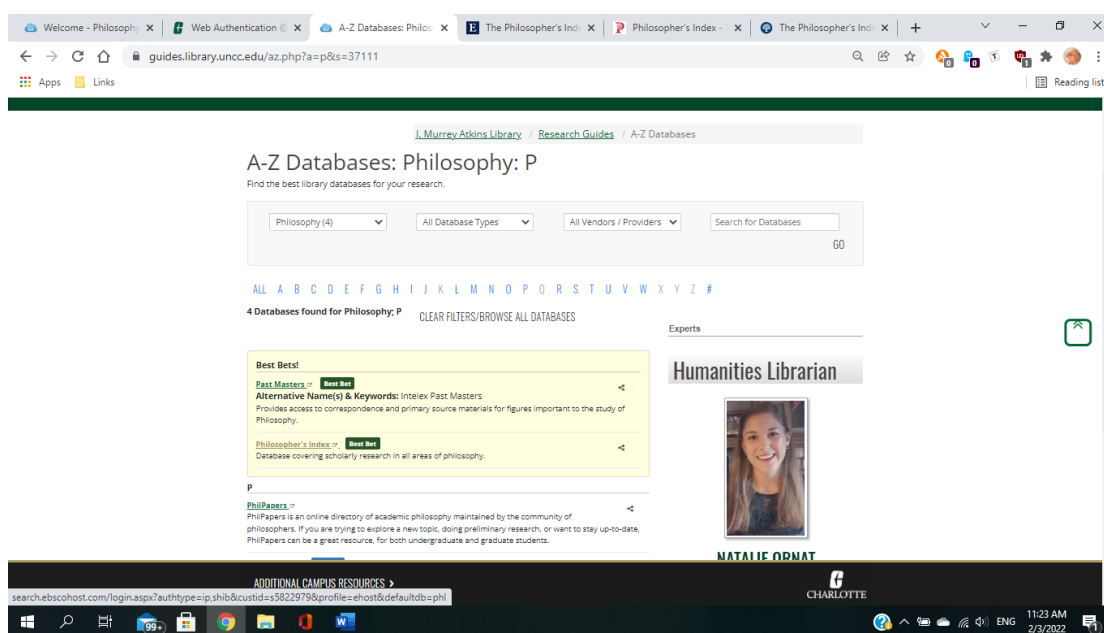
Η βάση δεδομένων περιλαμβάνει όλα τα έργα που έχουν προκύψει μετά από την ευρετηρίαση των ειδικών, συμπεριλαμβανομένων 1.882 περιοδικών και 7.714 διατριβών (EBSCO, 2022).

Αρχικά, σύμφωνα με τις πληροφορίες του Philosopher's Index (2022), μια ομάδα συντακτών ελέγχουν την κάθε δημοσίευση ξεχωριστά ώστε να είναι σίγουροι ότι το θέμα της ασχολείται με την φιλοσοφία. Εν συνεχεία, η ευρετηρίαση πραγματοποιείται από μια μικρή ομάδα 14 βοηθών, που είναι ειδικοί στον τομέα και αναλύουν το κάθε άρθρο και βιβλίο ώστε να αναθέσουν τις κατάλληλες λέξεις-κλειδιά (θεματικές επικεφαλίδες και ονόματα) στο καθένα, χωρίς καμία βοήθεια από κάποιο ηλεκτρονικό μέσο όπως ένας υπολογιστής. Για να διασφαλιστεί η συνέπεια σε όλες τις εγγραφές, η ευρετηρίαση γίνεται με βάση τον προσαρμοσμένο, τυποποιημένο θησαυρό, ο οποίος περιέχει πάνω από 18.000 θεματικές επικεφαλίδες και πάνω από 47.000 ονόματα. Οι συντάκτες τοποθετούν περίπου, μέχρι 6 λέξεις-κλειδιά σε κάθε εγγραφή και δεν επιτρέπεται σε χρήστες ή εθελοντές να αλλοιώσουν τις εγγραφές, για

να μην υπάρξει πρόβλημα με την ακεραιότητα και την ποιότητα των δεδομένων στη βάση (Index P. , 2022).

Η πρόσβαση στα άρθρα και στα περιοδικά του Philosopher's Index δεν είναι ανοιχτή για όλους τους χρήστες και η δυνατότητα αναζήτησης στη πλατφόρμα του Philosopher's Index είναι δυνατή μόνο εάν η εκάστοτε βιβλιοθήκη ενός πανεπιστημίου έχει αγοράσει κάποιο πλάνο συνδρομής μέσω των εταιριών πληροφόρησης που αυτή συνεργάζεται, όπως είναι η ProQuest, η EBSCO ή, η OVID (EBSCO, 2022). Συγκεκριμένα, ένας χρήστης, πρέπει να πλοηγηθεί μέσα στον ηλεκτρονικό κατάλογο για τις βάσεις δεδομένων μίας βιβλιοθήκης η οποία έχει εξασφαλίσει πρόσβαση στο Philosopher's Index και φυσικά να πληκτρολογήσει τους αναγνωριστικούς του κωδικούς οι οποίοι του έχουν παραχωρηθεί από το ίδρυμα. Για παράδειγμα, η βιβλιοθήκη J. Murray Atkins, η οποία ανήκει στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνα στο Σάρλοτ, έχει διασφαλίσει πρόσβαση στη πλατφόρμα και οι φοιτητές μπορούν να βρουν τον σύνδεσμο μέσω του καταλόγου των βάσεων δεδομένων, στο γράμμα "P" ή εάν αναζητήσουν το θέμα "Philosophy" από τα διαθέσιμα φίλτρα (Library J. M., 2022).

Δυστυχώς, δεν διαθέτουμε κάποια τέτοια δυνατότητα μέσω της δικής μας βιβλιοθήκης του ΠΑΔΑ για να αναλύσουμε περαιτέρω το Philosopher's Index (Campus, 2022).

Εικόνα 9. Πρόσβαση στο Philosopher's Index

Κεφάλαιο 6. InPhO: Internet Philosophy Ontology Project

6.1 Γενικά

Το InPhO, αποτελεί ένα έργο στο πλαίσιο των Digital Humanities που δημιουργήθηκε από το πανεπιστήμιο της Ιντιάνα και συνιστά μια «δυναμική οντολογία» για τον τομέα της φιλοσοφίας που προέρχεται από ανθρώπινη συμβολή και ανάλυση λογισμικού. Θεωρείται δυναμική καθώς ενσωματώνει κατευθείαν καινούργια δεδομένα από την Εγκυκλοπαίδεια της φιλοσοφίας του Στάνφορντ, από το Philpapers, από το Internet Encyclopedia of Philosophy και τέλος από την ηλεκτρονική συλλογή της πλατφόρμας HathiTrust (Allen, Buckner, & Niepert, 2008). Συγκεκριμένα, είναι μια προσπάθεια δημιουργίας ενός μοντέλου του κλάδου της φιλοσοφίας ως διαδικτυακής πηγής και καθιστά δυνατή την αναζήτηση και πλοήγηση μέσω σχέσεων μεταξύ φιλοσοφικών ιδεών, μελετητών και έργων (Buckner, Niepert, & Allen, 2011). Η δυναμική οντολογία του InPhO επιτυγχάνεται με τη χρήση των παρακάτω εργαλείων: Αρχικά, η εξόρυξη δεδομένων, μέσα από την οποία, οι τεχνικές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας δημιουργούν στατιστικές υποθέσεις που αφορούν τις σχέσεις μεταξύ των σημαντικών θεμάτων της φιλοσοφίας. Επίσης, μέσω της ανατροφοδότησης που δίνεται από εμπειρογνώμονες, οι υποθέσεις αξιολογούνται από ειδικούς του τομέα μέσω διαδικτυακών διεπαφών. Τέλος, μέσα από μία αυτοματοποιημένη υπολογιστική διαδικασία με αλγόριθμους, αξιοποιείται η ανατροφοδότηση σε συνδυασμό με διάφορα στατιστικά μέτρα ώστε να συμπληρωθεί η οντολογία (Buckner, Niepert, & Allen, 2007).

Αρχικά, το έργο είχε ως σκοπό την δημιουργία μίας δυναμικής οντολογίας για την εξαγωγή και αυτοματοποιημένη διαχείριση του περιεχομένου της Stanford Encyclopedia of Philosophy, καθώς κάθε εγγραφή στην εγκυκλοπαίδεια διατηρείται από μία ομάδα ειδικών στον τομέα και έτσι, το περιεχόμενο του πρέπει να ενημερώνεται έγκαιρα (Niepert, Buckner, & Allen, 2007).

6.2 Οντολογία

Το InPhO παρέχει στους χρήστες την δυνατότητα περιήγησης σε μία οντολογία με σκοπό την κατανόηση της δομής των κλάσεων στον τομέα της φιλοσοφίας όπως και την διασαφήνιση των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ τους. Η οντολογία είναι διαθέσιμη σαν αρχείο τύπου XML, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα OWL (Web Ontology Language) (InPho, 2022). Λόγω της έλλειψης δημοσιευμένης βιβλιογραφίας σε σχέση με την συγκεκριμένη οντολογία, οι πληροφορίες που παραθέτουμε είναι περιορισμένες.

Σύμφωνα με την Zhu Li (2021), η οντολογία αποτελείται χονδρικά από 1929 αξιώματα, 278 κλάσεις και 21 ιδιότητες αντικειμένων, με τις περισσότερες κατηγορίες να έχουν δημιουργηθεί κάτω από την κεντρική έννοια “owl: Thing” και τις κύριες κατηγορίες, “Human”, “Idea”, “Organization”, “Publication”. Επίσης, η χρησιμότητα της οντολογίας είναι αδιαμφισβήτητη, καθώς βοηθά του συντάκτες της Stanford Encyclopedia of Philosophy, να δημιουργούν σωστά τις αναφορές που παραπέμπουν σε άλλα σημεία των ίδιων έργων (cross-references), όπως και τις “Σχετικές Εγγραφές” που βρίσκονται στο τέλος κάθε άρθρου. Με αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζεται η αξιοπιστία της Εγκυκλοπαίδειας και αποφεύγονται τα λάθη που μπορεί να υπάρξουν εάν οι παραπομπές γράφονται με το χέρι και αποφεύγονται οι χρονοβόρες διαδικασίες.

Πριν τη δημιουργία της σχετικής οντολογίας του InPhO, οι συγγραφείς, όταν ολοκλήρωναν ένα νέο άρθρο θα έπρεπε να παραθέσουν λέξεις-κλειδιά που σχετίζονται με αυτό και έπειτα οι συντάκτες έπρεπε επανειλημμένα να υποβάλλουν ερωτήματα στη μηχανή αναζήτησης της Εγκυκλοπαίδειας της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ για να βρουν τις σχετικές εγγραφές στο άρθρο με βάση τις λέξεις-κλειδιά. Αυτή η διαδικασία δημιουργούσε προβλήματα στην συνέπεια των λέξεων-κλειδιών που δίνονταν για τα άρθρα, όπως και δημιουργούσε σχετικές επιπλοκές κάθε φορά που οι παραπομπές που αναφέρονται σε κομμάτια του ίδιου έργου (cross-references) θα έπρεπε να ενημερώνονται, εφόσον επικαιροποιούνται και τα σχετικά άρθρα. Όμως, με τη δημιουργία της σχετικής οντολογίας, η οποία παρέχει παραδείγματα από άλλα αντικείμενα που σχετίζονται με το εκάστοτε άρθρο, οι αρθρογράφοι έχουν τη δυνατότητα να διαλέγουν από μία λίστα με λέξεις-κλειδιά που παράγονται αυτόματα για τη δημιουργία των ζευγαρωτών αναφορών (cross-references), εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την αξιοπιστία και τη συνέπεια τους. Επιπροσθέτως, μια εξίσου χρήσιμη εφαρμογή της οντολογίας, αποτελεί η υλοποίηση μιας σημασιολογικής

αναζήτησης σε σχέση με τις φιλοσοφικές πηγές που υπάρχουν στη βάση δεδομένων της ιστοσελίδας του InPho (η σημασιολογική αναζήτηση στοχεύει στον προσδιορισμό της πρόθεσης και τις σημασίες των λέξεων που χρησιμοποιεί ένας χρήστης κατά την αναζήτηση). Συγκεκριμένα, όταν ένας χρήστης πραγματοποιεί μια αναζήτηση με μία λέξη-κλειδί, τα αποτελέσματα θα του δείξουν μια λίστα από τις πιο κοντινές σε νόημα, λέξεις που υπάρχουν στην οντολογία. Ακόμα, η σελίδα δεν θα παραπέμπει μόνο στους πόρους που μπορεί να συμβουλευτεί ο χρήστης, αλλά και σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων, εάν για παράδειγμα η λέξη-κλειδί παραπέμπει σε ένα θέμα, σχετικούς στοχαστές, σχετικούς όρους, σχετικά γεγονότα και υποώνυμα (όρους με πιο συγκεκριμένο νόημα σε σχέση με έναν πιο γενικό όρο). Σε άλλη περίπτωση, εάν η λέξη κλειδί παραπέμπει σε ένα φιλόσοφο, τα αποτελέσματα θα οδηγήσουν τον χρήστη σε σχετικούς φιλοσόφους, μαθητές ή δασκάλους και άλλα φυσικά πρόσωπα από τα οποία επηρεάστηκαν ή τους οποίους επηρέασαν μεταγενέστερα. Ο χρήστης έχει και τη δυνατότητα περιηγηθεί στα αποτελέσματα και να δει πόσο σχετικά είναι με τον όρο που αναζητεί και πώς συνδέονται και με αυτόν τον τρόπο να βρει περαιτέρω πληροφορίες γύρω από το θέμα που τον ενδιαφέρει. Ταυτόχρονα, στην ιστοσελίδα του InPho, η οπτικοποίηση της λέξης που αναζητά ο χρήστης βρίσκεται στα αριστερά, όπως για παράδειγμα ο όρος “Space and Time” (Χώρος και Χρόνος) και το γράφημα απεικονίζει το σημείο στο οποίο βρίσκεται ο χρήστης την τρέχουσα στιγμή. Με αυτόν τον τρόπο, ο χρήστης μπορεί ανά πάσα στιγμή να δει ολόκληρο το γράφημα, ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να συνδέσει νοηματικά το θέμα που τον ενδιαφέρει σε σχέση με άλλους σημαντικούς τομείς στη φιλοσοφία (Zhu, 2021).

Κεφάλαιο 7. Σύγκριση

Σε αυτό το σημείο, θα παραθέσουμε μια σύγκριση ανάμεσα στις ιστοσελίδες που παρουσιάσαμε στις προηγούμενες ενότητες.

Αρχικά, το Philpapers είναι μια βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε για να παρέχει πληροφορίες για όλα τα βιβλία και τα άρθρα που δημοσιεύονται στον τομέα της φιλοσοφίας και διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα ευρετήρια στον κλάδο. Επίσης, διαθέτει ένα αρχείο ανοιχτής πρόσβασης, το οποίο είναι ενσωματωμένο στο ευρετήριο αναφορών, με αποτέλεσμα να είναι μία από τις πιο έμπιστες πηγές ανοιχτής πρόσβασης για τον τομέα της φιλοσοφίας. Επιπλέον, η δομημένη βιβλιογραφία του Philpapers παρέχει οργανωμένες κατηγορίες για όλες τις εγγραφές, σε διαφορετικά επίπεδα. Οι χρήστες διαθέτουν την επιλογή να χρησιμοποιήσουν φίλτρα για να περιορίσουν τα αποτελέσματα που τους εμφανίζονται και να εξασφαλίσουν την συνάφεια τους, όπως για παράδειγμα να διαλέξουν εάν θέλουν τα άρθρα που τους εμφανίζονται να είναι διαδικτυακά (online), ανοιχτής πρόσβασης (open access) ή μόνο δημοσιευμένα (published only). Μπορούν να οργανώνουν την σειρά των αποτελεσμάτων κατά τιμή (book price), ημερομηνία καταχώρησης (listing date), τον συγγραφέα που αναφέρεται πρώτα (first author), τον αντίκτυπο (impact), τη χρονιά δημοσίευσής (pub year), συνάφεια (relevance) και τις φορές που οι χρήστες έχουν κάνει λήψη του αρχείου (downloads). Το Philpapers δίνει επίσης τη δυνατότητα στους χρήστες να κάνουν εξαγωγή της σελίδας (export), ώστε να μπορούν ανά πάσα στιγμή να σώζουν και να οργανώνουν τις βιβλιογραφικές αναφορές τις οποίες χρησιμοποιούν. Περαιτέρω, υπάρχει η δυνατότητα για εύρεση της δημοσίευσης στο google scholar. Επιπρόσθετα, οι εγγεγραμμένοι χρήστες ανήκουν σε μία ηλεκτρονική κοινότητα με βασικό θέμα τη φιλοσοφία, και μπορούν να λαμβάνουν ειδοποιήσεις για νέες δημοσιεύσεις (Philpapers, About Philpapers, 2021). Δυστυχώς, εάν και η πλατφόρμα του Philpapers προσφέρει αρκετές δυνατότητες στους χρήστες, τα τελευταία χρόνια δεν έχει υπάρξει καμία προσπάθεια ώστε να ανανεωθεί και να προσφέρει στους χρήστες κάτι καινούργιο ή προοδευτικό. Επίσης, οι χρήστες έχουν παρατηρήσει για κάποιες εγγραφές, υπάρχουν προβλήματα με τους σχετικούς υπερσυνδέσμους, που δεν τους οδηγούν σωστά στα άρθρα που αναφέρονται από μια πηγή (Bivens-Tatum, 2014). Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι το Philpapers στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνεισφορά των εθελοντών, έχει ως

αποτέλεσμα να γίνουν πολλά λάθη στην αρχειοθέτηση των εγγραφών και να μην υπάρχει συνέπεια στις εγγραφές (Farrell, 2014).

Η Εγκυκλοπαίδεια της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ αποτελεί μία δυναμική εγκυκλοπαίδεια, της οποίας κάθε λήμμα διατηρείται και συντηρείται από έναν ειδικό ή μία ομάδα ειδικών στον κλάδο. Η συγκεκριμένη εγκυκλοπαίδεια διαθέτει έναν πίνακα περιεχομένων οργανωμένο κατά γράμμα και δίνει πληροφορίες για κάθε λήμμα, με την ακριβή ημερομηνία της εγγραφής στο πάνω μέρος της σελίδας και την αναλυτική της βιβλιογραφία με όλες τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν μέσα στο κείμενο στο κάτω μέρος. Επιπρόσθετα, οι χρήστες μπορούν να βρουν πως να παραθέσουν την κάθε πηγή με ακρίβεια (how to cite this entry) και υπάρχει σύνδεσμος με αναλυτική βιβλιογραφία για το συγκεκριμένο θέμα στη βάση του Philpapers, ώστε οι χρήστες να μπορούν να αναζητήσουν και άλλες πληροφορίες (linked bibliography). Επίσης, υπάρχει σύνδεσμος που οδηγεί τους χρήστες στο InPho, όπου μπορούν να βρουν πρόσωπα και θέματα που σχετίζονται με την συγκεκριμένη εγγραφή όπως και επίσης υπάρχει σύνδεσμος για στην αντίστοιχη βελτιωμένη εκδοχή του θέματος στο Philpapers. Η Εγκυκλοπαίδεια της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ δημιουργήθηκε με πρωταρχικό σκοπό την προώθηση της ελεύθερης πρόσβασης. Ωστόσο, η Εγκυκλοπαίδεια αποτελεί μια αρκετά παλιά πηγή, καθώς η αρχική δημιουργία είναι το 1995 και δεν προτείνει κάτι καινούργιο για την πρόοδο της φιλοσοφίας στην εποχή του διαδικτύου, ούτε παραθέτει κάποιο τρόπο σχεσιακής σύνδεσης των δεδομένων, ώστε να είναι πιο κατανοητά από τον χρήστη. (Colin & Jagodzinski, 2006).

Το Philosopher's Index είναι μία βάση δεδομένων με βασικό της θέμα τη φιλοσοφία. Μπορούμε να παραθέσουμε μια σύγκριση ανάμεσα στο Philosopher's Index και το Philpapers εφόσον αυτές οι δύο βάσεις έχουν κοινά σημεία στο περιεχόμενό τους, σε σχέση με τη Εγκυκλοπαίδεια της Φιλοσοφίας του Στάνφορντ. Αρχικά, όσον αφορά τα βιβλία και τα άρθρα τα οποία έχουν τεθεί υπό ευρετηρίαση, το Philpapers διαθέτει περίπου 2,246,838 σε σχέση με τα 600,000 του Philosopher's Index. Το Philpapers διαθέτει υλικό από 4,673 διαφορετικά περιοδικά, ενώ το Philosopher's Index 1.700. Επίσης, το Philpapers έχει υπερσυνδέσμους (links) για πλήρες κείμενα σε όλο του το υλικό, σε σχέση με το Philosopher's Index που έχει υπερσυνδέσμους για πλήρες κείμενο μόνο σε 200 περιοδικά. Συνεχίζοντας, το Philpapers διαθέτει 435,632 εγγραφές με περίληψη, ενώ το Philosopher's Index 320,613. Το Philpapers διαθέτει 1452 άρθρα ανοιχτής πρόσβασης, τα οποία έχουν

ευρετηριασθεί, ενώ το Philosopher’s Index κανένα. Το Philpapers παρακολουθεί τις αλλαγές σε 2.150 επαγγελματικές ιστοσελίδες, ενώ το Philosopher’s Index δεν διαθέτει κάτι αντίστοιχο. Το Philpapers έχει άρθρα σε 104 διαφορετικές γλώσσες, ενώ το Philosopher’s Index μόνο σε 37 γλώσσες. Σύμφωνα με στατιστικά δεδομένα, αν και τα γνωστά ηλεκτρονικά περιοδικά στη φιλοσοφία είναι πάνω από 1000 σε αριθμό, το Philosopher’s Index, έχει στην βάση του μόνο 589 περιοδικά και αυτό το κενό συνεχώς μεγαλώνει. Επιπλέον, εκτός από τις σοβαρές ελλείψεις σε περιεχόμενο που αναφέρουμε παραπάνω, το Philosopher’s Index επιτρέπει τη πρόσβαση μόνο επί πληρωμή στους χρήστες (Philpapers, How does PhilPapers compare to Philosopher’s Index?, 2022).

Το InPho είναι μια “δυναμική” οντολογία, η οποία έχει δημιουργηθεί με σκοπό την τελική της ενσωμάτωση στην πλατφόρμα της Εγκυκλοπαίδειας για τη Φιλοσοφία του Στάνφορντ (SEP), ώστε να απλοποιηθεί η έρευνα και συσχέτιση μεταξύ των διαφόρων εννοιών στον τομέα της φιλοσοφίας. Ωστόσο, η οντολογία παρουσιάζει μερικές δυσκολίες που θα αναλύσουμε παρακάτω. Αρχικά, οι δημιουργοί της οντολογίας αντιμετώπισαν προβλήματα με τα ονόματα κατηγοριών και την προσαρμογή τους, στους περιορισμούς των μεθόδων που εφαρμόζουν. Πιο αναλυτικά, οι μέθοδοι που εφαρμόζονται στο InPhO συσχετίζονται με τη χρήση λέξεων που συνδέονται σημασιολογικά και το πόσο συχνά αυτές οι λέξεις εμφανίζονται μαζί. Μέσα από παρατήρηση, οι ειδικοί κατέληξαν ότι οι “προβληματικές” κατηγορίες είναι εκείνες που ομαδοποιούν ανομοιογενή στοιχεία, τα οποία έχουν αποκλειστεί από άλλες ομάδες. Μέχρι τώρα δεν έχει βρεθεί κάποια λύση ώστε οι προαναφερθείσες κατηγορίες να γίνουν πιο επεξηγηματικές και φιλικές για τους χρήστες. Επίσης, έχουν παρατηρηθεί δυσκολίες σχετικά με τις υποκατηγορίες που περιέχουν λέξεις που αναφέρονται σε λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιήθηκαν σε ένα κείμενο και αυτές οι λέξεις τις αντικαθιστούν (anaphor) ή επίθετα τα οποία παραλείπονται. Για παράδειγμα, από την κατηγορία “theory of mental content” στην υποκατηγορία, “theories of content”, μέσα από τις αυτόματες διαδικασίες και εάν δεν υπάρξει έλεγχος, το σύστημα μπορεί να θεωρήσει ότι οι υποομάδες του “theories of content”, δεν συσχετίζονται μόνο με το “theory of mental content”, αλλά και με άλλες ομάδες που περιέχουν την λέξη “content” (για παράδειγμα, linguistic content). Τέλος, οι ειδικοί έχουν προβλέψει ότι όσο η οντολογία εμπλουτίζεται με νέα δεδομένα, θα δημιουργηθούν δυσκολίες στην ταξινομική δομή του έργου που δεν ανανεώνεται αυτόματα, καθώς μερικές κατηγορίες

ανανεώνονται με νέα άρθρα συνεχώς, ενώ άλλες δεν έχουν καθόλου καινούργιες προσθήκες. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, η δομή να είναι απαρχαιωμένη και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται να μην είναι σωστές (Buckner, Niepert, & Allen, 2011).

Συμπερασματικά, μετά από την μελέτη και την ανάλυση όλων των ηλεκτρονικών βάσεων και συστημάτων που παρουσιάσαμε σε αυτήν την εργασία, μπορούμε να κατανοήσουμε ότι καμία από τις προαναφερθείσες τεχνολογίες δεν είναι αρκετά εκσυγχρονισμένη ώστε να ανταπεξέρχεται στις ανάγκες των σημερινών χρηστών, όπως και επιστημόνων, στον κλάδο της φιλοσοφίας. Αυτό, σημαίνει ότι πρέπει να υπάρξουν πιο έντονες προσπάθειες για να δημιουργηθούν καινούργια, ανανεωμένα έργα στο διαδίκτυο, τα οποία να αξιοποιούν σωστά τους πόρους των digital humanities, για να απεικονίσουν τις σχέσεις των διαφορετικών εννοιών, προσώπων και ιδεών που υπάρχουν στον τομέα της φιλοσοφίας.

Κεφάλαιο 8. Συμπερασματα

Η παρούσα πτυχιακή εργασία είχε σαν στόχο της να παραθέσει μια δυνατή βάση για την εξέλιξη του ανθρωπιστικού κλάδου της Φιλοσοφίας στην ψηφιακή εποχή, πάντα με τη χρήση των εργαλείων των Digital Humanities και να ερευνήσει τα έργα που έχουν δημιουργηθεί μέχρι τώρα στο διαδίκτυο και κατά πόσο αυτά είναι επιτυχημένα. Μέσα από την αυτήν την βιβλιογραφική ανασκόπηση, οι αναγνώστες έχουν την δυνατότητα να εξετάσουν την πορεία της εξέλιξης της Φιλοσοφίας και να συνειδητοποιήσουν πως με τη χρήση των νέων μέσων, ένας κλασσικός ανθρωπιστικός κλάδος μπορεί να γίνεται εύκολα κατανοητός από τους χρήστες στη σύγχρονη περίοδο. Μέσα από την αναλυτική περιγραφή και σύγκριση των βάσεων δεδομένων και τεχνολογιών που προαναφέρθηκαν, φαίνεται ξεκάθαρα ότι εάν και η φιλοσοφία αποτελεί μια επιστήμη με μεγάλη ιστορία στα Digital Humanities, οι προσπάθειες που έχουν γίνει για να προοδεύσει αυτός ο τομέας, είναι προβληματικές και παρουσιάζουν αρκετές ελλείψεις. Για αυτό, λοιπόν, προτείνουμε ότι πρέπει να εφευρεθούν καινούργια ψηφιακά έργα για τη φιλοσοφία, τα οποία θα αξιοποιούν πολύ πιο ουσιαστικά τα εργαλεία των Digital Humanities, ώστε να παρέχονται ακόμα πιο πολλές δυνατότητες στον χρήστη, ακόμα και για περίπλοκες διαδικασίες, οι οποίες όμως θα τον βοηθούν να κατανοεί σε βάθος τις σχέσεις μεταξύ προσώπων, ιδεών και σχολών στη φιλοσοφία.

Κεφάλαιο 9. Βιβλιογραφικές αναφορές

- ACH. (2015). *History of the ACH*. Ανάκτηση 2021, από The Association for Computers and the Humanities: <https://ach.org/>
- Allen, C., Buckner, C., & Niepert, M. (2008). The World is Not Flat: Expertise and InPhO. *First Monday*, 13(8). doi:<https://doi.org/10.5210/fm.v13i8.2214>
- Balaguer, M. (2017, June 20). *Philosophy of Mathematics*. Ανάκτηση από Britannica Web site: <https://www.britannica.com/science/philosophy-of-mathematics>
- Bell, D. I. (2014, June 1). *Why I think the Digital Humanities are Important*. Ανάκτηση από Douglas I. Bell: <https://douglasibell.com/2014/06/01/why-i-think-the-digital-humanities-are-important/>
- Berkeley, U. o. (2013). *The philosophy of science*. Ανάκτηση από University of Berkeley Web site: <https://undsci.berkeley.edu/article/philosophy>
- Bivens-Tatum, W. (2014, August 1). PhilPapers et al. Ανάκτηση από <https://blogs.princeton.edu/librarian/2014/08/philpapers-et-al/>
- Brothy, P. (2007). *The library in the twenty-first century*. London: Facet Publishing.
- Buckner, C., Niepert, M., & Allen, C. (2007). InPhO: The Indiana Philosophy Ontology. *APA Newsletter on Philosophy and Computers*, 7(1), 26-28. Ανάκτηση από https://www.inphoproject.org/papers/v07n1_Computers.pdf
- Buckner, C., Niepert, M., & Allen, C. (2011). From encyclopedia to ontology: toward dynamic representation of the discipline of philosophy. *Synthese*, 182, 205–233. doi: <https://doi.org/10.1007/s11229-009-9659-9>
- Campus, L. i. (2022). *Electronic databases*. Ανάκτηση από Llibrary in Egaleo Park Campus Web site: <https://library1.uniwa.gr/en/electronic-databases/>
- Chicago, T. U. (2021). *Digital Studies at the University of Chicago*. Ανάκτηση 2021, από Division of the Humanities: <https://digitalstudies.uchicago.edu/>
- Colin, A., & Jagodzinski, C. (2006, September). From SEP to SEPIA: How and Why Indiana is Helping the Stanford Encyclopedia of Philosophy. *Against the Grain*, 18(4). doi:<https://doi.org/10.7771/2380-176X.4919>
- College, M. S. (2019, June 3). *Classical Philosophy after Aristotle*. Ανάκτηση από Mt. San Antonio College Web site: <https://faculty.mtsac.edu/cmcruder/classicalafteraristotle.html>

- Collins. (2018, May 27). *Definition of 'miscellaneous'*. Ανάκτηση από Collins Dictionary
Web site: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/miscellaneous>
- Crowell, S. (2020). *Existentialism*. (E. N. Zalta, Επιμελητής) Ανάκτηση 2022, από The
Stanford Encyclopedia of Philosophy:
<<https://plato.stanford.edu/archives/sum2020/entries/existentialism/>>
- Curd, P. (2007, Mar 10, Saturday). *Presocratic Philosophy*. (E. N. Zalta, Επιμελητής)
Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy:
<https://plato.stanford.edu/entries/presocratics/>
- Dictionary, C. (χ.χ.). *Metaphysics*. Ανάκτηση 2021, από Cambridge Dictionary Website:
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/metaphysics>
- Duke, U. (χ.χ.). *Benefits of Digital Humanities*. Ανάκτηση 2021, από Duke University Web
site: <https://digitalhumanities.duke.edu/benefits-digital-humanities>
- EADH. (χ.χ.). *European Association for Digital Humanities*. Ανάκτηση 2021, από eadh:
<https://eadh.org/>
- EBSCO. (2022). *www.ebsco.com*. Ανάκτηση από The Philosopher's Index with Full Text:
<https://www.ebsco.com/products/research-databases/philosophers-index-full-text>
- Encyclopedia, N. C. (2021, October 26). *Renaissance Philosophy*. Ανάκτηση από
Encyclopedia.com: <https://www.encyclopedia.com/religion/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/renaissance-philosophy>
- Fabio, M. (2019). *How the Socratic Method Works and Why Is It Used in Law School*.
Ανάκτηση από ThoughtCo: <https://www.thoughtco.com/what-is-the-socratic-method-2154875>
- Farrell, R. (2014, January). Philpapers. *The Charleston Advisor*, 15(3).
doi:10.5260/chara.15.3.42
- Fennelle, E. (1998, September 22). The harsh law of averages. *The Times*, σ. 41.
- Foundation, P. (2021). *Philpeople*. Ανάκτηση από Philpapers Web site:
<https://philpeople.org/>
- Frantatuono, L. (2016, March 24). *The Battle of Actium 31 BC*. Great Britain: Pen and
Sword Military. Ανάκτηση από
https://books.google.gr/books?hl=en&lr=&id=0iAzEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=How+the+Battle+of+Actium+Changed+the+World&ots=r7pRkwwBCh&sig=6bgQeesdR7PfOv3av9JquVG4_Ws&redir_esc=y#v=onepage&q=How%20the%20Battle%20of%20Actium%20Changed%20the%20World&f=false

- Grim, P., & Singer, D. (2020, Mar 16). *Computational Philosophy*. Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy: <https://plato.stanford.edu/entries/computational-philosophy/#CompPhilExam>
- Harrar, J. H. (1975). Photographs, pictures and prints. Στο S. P. Grove (Επιμ.), *Non-print media in academic libraries* (σσ. 173-192). Chicago: American Library Association.
- Hintikka, J. J. (2019, January 25). *Philosophy of logic*. Ανάκτηση από Britannica: <https://www.britannica.com/topic/philosophy-of-logic>
- Hountondji, P. (1983). On 'African Philosophy'. Στο P. Hountondji, *African Philosophy: Myth and Reality*. Hutchinson.
- Ide, N. (1994, August 5). Encoding standards for large text resources: The Text Encoding Initiative. *COLING '94: Proceedings of the 15th conference on Computational linguistics, 1*, σσ. 574–578. New York.
doi:<https://doi.org/10.3115/991886.991987>
- Index, P. (2021). *Main Site*. Ανάκτηση από Philosopher's Index Web site: <https://philindex.org/>
- Index, P. (2022). *The Philosopher's Index is the most authoritative online bibliography in philosophy*. Ανάκτηση από philindex.org: <https://philindex.org/>
- InPho. (2022). *OWL Files*. Ανάκτηση από InPho the Internet Ontology Project: <https://www.inphoproject.org/owl/>
- Irwin, T. (1998). Aristotle (384–322 BC). *The Routledge Encyclopedia of Philosophy*.
doi:10.4324/9780415249126-A022-1
- Keating, J. D. (2012, October 23rd). The Importance of Digital Humanities. *Realising the Opportunities of Digital Humanities*, (σ. 3). Dublin. Ανάκτηση 2021, από <https://dri.ie/sites/default/files/files/john-keating.pdf>
- Kirkendall, K. (1998). Teaching the online catalogue users. *Library Review*, 19(4), 27-28.
- Kirschenbaum, M. G. (2010). What Is Digital Humanities and What's It Doing in English Departments? *ADE Bulletin*(150), 55-61. doi:10.1632/ade.150.55
- Kluwer, W. (2022). *The Philosopher's Index*. Ανάκτηση από www.wolterskluwer.com: <https://www.wolterskluwer.com/>
- Ledesma, A. (2016, October 17). *What's public about the digital humanities?* Ανάκτηση από Brown University: <https://www.brown.edu/academics/public-humanities/blog/what%E2%80%99s-public-about-digital-humanities>

- Library, J. M. (2022). *A-Z Databases: P*. Ανάκτηση από J. Murrey Atkins Library Web site:
<https://guides.library.uncc.edu/az.php?a=p>
- Library, L. S. (2021, July 15). *Ancient Classics Philosophy and Mythology: Rome*. Ανάκτηση από Lloyd Sealy Library Web site:
<https://guides.lib.jjay.cuny.edu/c.php?g=288388&p=1922274>
- Library, R. (2021). *Philpapers*. Ανάκτηση από Robertson Library Web site:
https://library.upei.ca/philpapers_database
- Library, T. G. (2021, July 13). *Conducting a Literature Review*. Ανάκτηση από Thomas G. Carpenter Library Web site: <https://libguides.unf.edu/litreview/benefits>
- Library, W. M. (2021). *PHILARCHIVE*. Ανάκτηση από William Madison Randall Library Web site: <https://library.uncw.edu/guides/resources/philarchive>
- Macintosh, D. (2012). Plato: A Theory of Forms. *Philosophy now*. Ανάκτηση από Philosophy now:
https://philosophynow.org/issues/90/Plato_A_Theory_of_Forms
- McGrath, M. (2021). *Epistemology*. Ανάκτηση από Philpapers Website:
<https://philpapers.org/browse/epistemology>
- Medicine, P. I. (2022). *COFOUNDERS*. Ανάκτηση από physiciansindex.org/:
<https://physiciansindex.org/about-us/cofounders/>
- Mone, G. (2016, June). What's Next For Digital Humanities? *Communications of the ACM*, 59(6), 20-21. doi:10.1145/2911973
- Nails, D. (2005). *Socrates*. Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy :
https://plato.stanford.edu/entries/socrates/?cid=Blog_01-02-2017_BYUPW_Heart-Of-Learning_02#ThrPriSouAriXenPla
- Nicholas, D. (1998). *Hacking the net*. Ανάκτηση 9 22, 1998, από Ariadne:
<http://www.ariadne.ac.uk/issue16/cover>
- Niepert, M., Buckner, C., & Allen, C. (2007). A dynamic ontology for a dynamic reference work. *Proceedings of the 7th ACM/IEEE-CS joint conference on Digital libraries*, (σσ. 288-297). doi:<https://doi.org/10.1145/1255175.1255230>
- Norman, J. M. (2021). *Publication of Roberto Busa's Index Thomisticus: Forty Years of Data Processing in the Humanities*. Ανάκτηση από HistoryofInformation.com:
<https://www.historyofinformation.com/detail.php?entryid=3515>

- Önduygu, D. C. (2021, November 13). *History of Philosophy*. Ανάκτηση από www.denizcemonduygu.com:
<https://www.denizcemonduygu.com/philosophy/browse/>
- Osborne, C., & Rowett, C. (2004). *Presocratic Philosophy: A Very Short Introduction*. OUP Oxford. Ανάκτηση από https://books.google.gr/books?hl=en&lr=&id=F-oRDAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP8&dq=+Presocratic+Philosophy:+A+Very+Short+Introduction&ots=sE1kwo0M5v&sig=KGQ9l4zsmt40AzrG2tD_8UkjjJM&redir_esc=y#v=onepage&q=Presocratic%20Philosophy%3A%20A%20Very%20Short%20Introductio
- Philosophy, S. E. (2004, August 3). *Medieval Philosophy*. Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy Web site:
<https://plato.stanford.edu/entries/medieval-philosophy/>
- Philosophy, S. E. (2021). *Main site*. Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy:
<https://plato.stanford.edu/>
- Philosophy, S. E. (2022). *Table of Contents*. Ανάκτηση από Stanford Encyclopedia of Philosophy Web site: <https://plato.stanford.edu/contents.html#a>
- Philpapers. (2021). *About Philpapers*. Ανάκτηση από Philpapers Web site:
<https://philpapers.org/help/about.html>
- Philpapers. (2021). *Categories and Editors*. Ανάκτηση από Philpapers Web site:
<https://philpapers.org/browse/all>
- PhilPapers. (2021). *Main site*. Ανάκτηση από PhilPapers Web site:
<https://philpapers.org/>
- Philpapers. (2022). *How does PhilPapers compare to Philosopher's Index?* Ανάκτηση από <https://philpapers.org/>: <https://philpapers.org/subscriptions/comparison.html>
- Roark, D. M. (1982). *Introduction to Philosophy*. Dalmor Pub. Ανάκτηση από <https://thehealingsite.net/philosophyfinalrevision%2013%20master.pdf>
- Russell, B. (1961). *A History of Western Philosophy*. London: Allen & Unwin Ltd.
Ανάκτηση από <http://139.59.56.236/bitstream/123456789/361/1/History%20of%20Western%20Philosophy%20by%20Russel.pdf>
- Schwarz, W. (2008, July 13). *Online papers in philosophy feed*. Ανάκτηση από Wolfgang Schwarz Web site:
https://www.umsu.de/wo/archive/2008/07/23/Online_papers_in_philosophy_feed

- Smith, B., & Thomas, A. (1998). *Axiology*. Ανάκτηση από Routledge Encyclopedia of Philosophy: <https://www.rep.routledge.com/articles/thematic/axiology/v-1>
- Society, C. f. (2014, April 25). *Digital Humanities and the Problem of Definition*. Ανάκτηση από Centre for Internet and Society : <https://cis-india.org/raw/digital-humanities/digital-humanities-problem-of-definition>
- Sonnad, N. (2015, September 21). *This free online encyclopedia has achieved what Wikipedia can only dream of*. Ανάκτηση από Quartz: <https://qz.com/480741/this-free-online-encyclopedia-has-achieved-what-wikipedia-can-only-dream-of/>
- Spiro, L. (2013, February 13). *Exploring the Significance of Digital Humanities for Philosophy*. Ανάκτηση από Digital Scholarship in the Humanities: <https://digitalscholarship.wordpress.com/2013/02/26/exploring-the-significance-of-digital-humanities-for-philosophy/>
- Stoic, D. (2018). *Enchiridion (Epictetus): Book Summary, Key Lessons and Best Quotes*. Ανάκτηση από DailyStoic.com: <https://dailystoic.com/enchiridion-epictetus/>
- Svensson, P. (2009). Humanities Computing as Digital Humanities. *Digital Humanities Quarterly*, 3(3), 19.
- Tananbaum, G. (2006, February). I Hear the Train A Comin' -- Stanford Encyclopedia. *Against the Grain*, 18(1). doi:<https://doi.org/10.7771/2380-176X.4863>
- Timmons, G. (2014). *Socrates Biography*. Ανάκτηση από Biography.com website: <https://www.biography.com/scholar/socrates>
- Unsworth, J., Booth, A., Alvarado, R., & Mapp, R. (χ.χ.). *What are the digital humanities?* Ανάκτηση από DH@UVA: <https://dh.virginia.edu/what-are-digital-humanities>
- Venable, H. (2014). Situating Melancholy in Kierkegaard's "The Concept of Anxiety". *Philosophy and Theology* , 26 (1), 39-64. doi:10.5840/philtheol20143103
- Warren, C., Shore, D., Otis, J., Weingart, S., & Ladd, J. (2021). *Main site*. Ανάκτηση από <http://www.sixdegreesoffrancisbacon.com/>: http://www.sixdegreesoffrancisbacon.com/?ids=10000473&min_confidence=60&type=network
- White, M. (2018, June 21). *The Enlightenment*. Ανάκτηση από British Library Web site: <https://www.bl.uk/restoration-18th-century-literature/articles/the-enlightenment>

Williford, J. (χ.χ.). *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Ανάκτηση από National Endowment for the Humanities: <https://www.neh.gov/project/stanford-encyclopedia-philosophy>

xPapers. (2021). *About* . Ανάκτηση από xPapers Web site: <http://www.xpapers.org/>

Zhu, L. (2021, April). An Analysis of Two Ontologies of Philosophy. *A Master's Paper for the M.S. in L.S degree*. Chapel Hill, North Carolina. Ανάκτηση 2022, από file:///E:/Users/user/Downloads/zhuli.pdf